HADTÖRTÉNELMI OSZTÁLYA

DEBRECZEN

Keletmagyarországi Napló — XVIII. évfolyam 3. szám — 1941 január 4 szombat — Ára: 12 fillér

„Döntő katonai események előtt állunk"

— jelenti a belgrádi Vreme berlini tudósítója

Berlini kijelentés a délkeleti és balkáni csapatmozdulatokról

Nagy tevékenység a Fekete-tengeri orosz hadikikötőkben — Egy francia tengeralattjárót és teherhajót Dakarnál ismeretlen búvárhajó elsüllyesztett

Roosevelt személyes képviselőt küld Londonba

Egyre sűrűsödnek azok a hírek, melyek nagyszabású hadműveletek és döntő katonai események közelesen való bekövetkezését jósolják.

Belgrádi jelentés szerint a jugoszláv közvéleményben élénk érdeklődést keltett a Németországban eddig működött olasz repülőhadtest hazarendelése és ezzel egyidejüleg német repülőhadtest Olaszországba való küldése.

A „Vreme" berlini tudósítójától feltűnést keltő jelentést közöl a végső katonai döntésre irányuló előkészületekről. A lap tudósítója megállapítja, hogy a hármas paktum olyan eszköz, amely biztosítja a békét mindazokon a helyeken, ahol a háborús tűz még nem gyulladt ki. Nagy-Britannia arra törekszik, hogy a háborúba más államok is belesodródjanak, így Szovjet-Oroszország és egyéb államok.

A lap berlini tudósítója a továbbiakban megállapítja: óriási fontosságú katonai események előtt állunk. Nem csupán a német hadsereg légi erői, hanem tengerészeti erői és minden más katonai alakulatai részt fognak venni azokban a műveletekben, amelyek a végleges katonai döntést hivatottak meghozni.

BERLINBEN AZ UTÓBBI IDÖBEN

hírek terjedtek el különböző német csapatmozdulatokról és német csapatszállításokról Délkeleteurópában és a Balkánon.

Német illetékes helyen kijelentették, hogy ezekkel a hírekkel kapcsolatban nem foglalnak állást.

A SZOVJET KATONAI INTÉZKEDÉSEI

Ankarába érkezett jelentések szerint a szovjetkormány jelentős természetű katonai intézkedéseket határozott el. **Az odesszai és krimi körzetben újabb behívásokkal erősítették meg az ott állomásozó csapatokat, a Fekete-tenger partján és a Kaukázusban fekvő városok elsötétítését rendelték el és visszaérkezett utasok szerint a Fekete-tengeren orosz hadikikötőkben nagy tevékenység észlelhető.**

ROOSEVELT

pénteken bejelentette, hogy rövid időn belül Angliába küldi Harry Hopkins volt kereskedelmi államtitkárt, aki új londoni nagykövetté való kinevezéséig az ő személyes képviselője lesz Londonban.

Roosevelt elnök a sajtóértekezleten Hopkins angliai kiküldetésével kapcsolatosan rámutatott arra, hogy azért utazik Hopkins Nagybritanniába, hogy fenntartsa a személyes érintkezést a brit kormánnyal. Hivatalos megbízatása nem lesz. Az elnök véleménye szerint Hopkins rövid időn belül elutazik Angliába és kb. két hétig marad ott. Hopkins régi politikai barátja Rooseveltnek. Tagja volt az agytrösztnek és szenvedélyes híve a New Dealnak.

200 NAGY HAJÓT ÉPÍTTET ROOSEVELT

Roosevelt a sajtóértekezleten kijelentette még, hogy megtették az intézkedéseket kétszáz, kb. 7500 tonnás kereskedelmi hajó építésére. A hajók építése 350 millió dollárba kerül. Roosevelt egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy nem tudja, ez az építkezési programm közvetlenül, vagy közvetve Anglia előnyére válik-e. Hangsúlyozta, hogy a hajók közül néhánynak egy éven belül el kell készülni.

A WASHINGTONI KONGRESSZUS

77-ik ülésszaka pénteken délben nyilt meg félórával a szenátus 76-ik ülésszakának bezárása után. A megnyitó szertartásnak különös ünnepi jelleget adott az a körülmény, hogy a megnyitás sulyos nemzetközi helyzetben történt. A megállapított programm szerint **Roosevelt a kongresszus hétfői megnyitásán fogja üzenet formájában részletesen ismertetni a Nagybritannia megsegítésére vonatkozó elgondolásait.** Úgy tudják, hogy Roosevelt lehetővé kívánja tenni azt, hogy Anglia **a kölcsönképpen kapott hadianyagokat részben olyan nyersanyagokkal törlessze, amelyekben gazdagok a brit gyarmatok.** Így különösen gumival és ónnal. Azt a gondolatot, hogy a kölcsön törlesztéseképpen az USA angol szigeteket kapjon, Roosevelt a leghatározottabban visszautasította.

A NÉMET SAJTÓ ÉLESEN BÍRÁLJA ROOSEVELT MAGATARTÁSÁT

Élénk érdeklődéssel tekintenek a birodalmi fővárosban az összeülő amerikai kongresszus határozatai elé. Ez az érdeklődés különösen indokolt Roosevelt évvégi rádióbeszéde után, amelyre kétnapos hallgatás után Szilveszter estéjén reagáltak először német illetékes helyen. A német lapok azóta is foglalkoznak Roosevelt beszédével és az USA magatartásával. Feltünő ezekben a német állásfoglalásokban, hogy míg eddig Németország az Északamerikai Egyesült Államokat mint a háborún kivül álló semleges hatalmat tekintette és szinte nem vett tudomást a minden propagandaeszközzel szított németgyülöletről: most már a támadásra támadással felel és kíméletlen hangon válaszol az Unió elnökének.

Így a Berliner Börsenzeitung és a Berliner Lokalanzeiger azt írja, hogy Roosevelt, miután immár harmadszor is biztosan ül elnöki székében, végleg levetette álarcát és feneketlen gyülölettel támad a tengelyhatalmak ellen, Berlinben most már nyiltan hangoztatják, hogy Roosevelt egyformán bünös Churchillel a háború felidézésében, felelős mindenért, ami eddig történt és felelős, ha ez a világégés továbbterjed. Még abban az őrült kísérletben is utánozza angol barátját, — írják a német lapok, — hogy éket akar verni Németország és Olaszország közé.

ELSÜLLYESZTETTEK EGY FRANCIA TENGERALATTJÁRÓT ÉS EGY KÖOLAJHAJÓT

A francia tengernagyi hivatal jelenti, hogy a Spax tengeralattjáró és a Rose kőolajhajó, amely együtt tette meg az utat Casablancából Dakarba, december 19-én délután erős robbanás után elsüllyedt. Az elsüllyedt hajókat valószinüleg ismeretlen nemzetiségü tengeralattjáró megtorpedózta. A Spax személyzetéből 64, a Rose személyzetéből 10 ember elpusztult.

MACSUOKA JAPÁN KÜLÜGYMINISZTER

vasárnap nagy beszédet mond, amelyet a Csendes-óceán népeihez, az amerikaiakhoz, valamint a Közel- és Távol-Kelethez intéz. Beszédében valószinüleg megvitatja a csendes-óceáni problémákat.

Molotov külügyi népbiztos csütörtökön este hosszabb megbeszélést folytatott a moszkvai japán nagykövettel. Jól értesült diplomáciai körökben úgy tudják, hogy Molotov Japán képviselőjével a most lejáró halászati szerződés meghosszabbításáról tárgyalt.

AZ ÁLLÍTÓLAGOS SZTALIN-CIKK

A félhivatalos angol Reuter hírügynökség moszkvai jelentés szerint meghamisította a „Pravda" újévi vezércikkét. A londoni rádió számolt be arról, hogy a 200 soros cikket maga Sztalin írta és a cikkben szerepel bizonyos kitétel, hogy az orosz népet mozgósítani kell.

Moszkvában megállapítják, hogy a „Pravda" cikke ilyen kitételt nem tartalmaz és a cikket nem Sztalin írta. A cikkben Sztalin két és fél év előtti kijelentése van idézve.

AZ OLASZ KIRÁLY ÉS ROOSEVELT TÁVIRATVÁLTÁSA KÖRÜL

Azokkal a különféle híresztelésekkel kapcsolatban, amelyeket az olasz királynak Roosevelthez intézett távirata és Roosevelt válasza váltott ki, a Német Távirati Iroda Rómából a következőket jelenti: „Olasz politikai körökben kijelentik, hogy az államfők közötti üdvözlő táviratváltás pusztán okmányszerű udvariassági formaság. Az angol propaganda kísérleteivel szemben, amely különleges jelentőséget igyekszik tulajdonítani a táviratnak vagy egyéb próbálkozásokkal szemben, amelyek abból a körülményből igyekeznek következtetéseket levonni, hogy a távirat szövegét eddig nem tették közzé, ugyanezek az olasz körök leszögezik, hogy az olasz sajtó nem szokta közölni az ilyen táviratokat.

Ami a távirat szövegét illeti — folytatja az MTI, — hogy **tudniillik Roosevelt igazságos békét kíván Olaszországnak,** a szóbanforgó olasz körök rámutatnak arra, hogy ez a kívánság Olaszországban kedvező fogadtatásra talál, hiszen az **„igazságos béke"** kifejezés a tengelytől származik, a tengely érte küzd. Az igazságos béke Olaszország természetes összekötő útvonalainak szabadságát tengerének szabadságát és Európa mentességét jelenti mindennemü angol beavatkozástól és gyámkodástól.

WARD PRICE FELTÜNŐ CIKKE

Ward Price, a Rothermere lapok publicistája a Daily Mail hasábjain „Az eljövendő hat hónap alatt megálljuk-e helyünket, vagy elbukunk" c. alatt többek között ezeket írja:

Egy esztendeje csak, egy ellenségünk és egy hatalmas szövetségesünk volt. Ma fordított a helyzet. Az angol birodalom a görögök segítségétől és kis csoportok közreműködésétől eltekintve egyedül áll. Németország az elmult évben nemcsupán nagy hadsereggel, hajóhaddal és légi haderővel rendelkező szövetségest nyert, hanem megszerezte az európai ipari és gazdasági segélyforrásai feletti uralmat az Északi foktól a Pyreneusokig és Bresttől a Fekete-tengerig. **Ha valaki ezt egy esztendeje így jósolta volna, bolondnak tartották volna. Tavaly ebben az időtájban erősen bíztunk a Maginot-vonalban. Ne bízzunk ma túlságosan az Egyesült Államokban.** Sir Walter Layton ellátásügyi minisztérium főigazgatója a következő hírt hozta Amerikából:

Az amerikai erőfeszítések eredménye nem várható tavaszra. Csupán az ősz-utóra. Ne higyjük, hogy az idén Amerika ontani fogja a fegyvereket.

A NÉMET HADIJELENTÉS

A véderőfőparancsnokság közli: A csütörtöki nap folyamán a német légi haderő támadásokat intézett Anglia keleti partja mentén fekvő célpontok ellen. Bukórepüléssel bombáztunk és elsüllyesztettünk egy járőrhajót. Január 3-ára virradó éjjel erősebb harci repülőgépkötelékek a Bréma ellen intézett brit támadás megtorlásául támadást intéztek Cardiff város és kikötője ellen. Repülőink a támadás során mindenféle méretű bombákat zúdítottak Cardiffra. Több tűz támadt és a tüzeket részben még 100 km-es távolságról is észre lehetett venni.

Brit repülőgépek két észak német helységre bombákat dobtak le. A támadás során ismét eltaláltak egy kórházat és iórészt a helységek lakóne-

Különleges
velur kalapok
nagy választékban
Frank Imrénél
ARANY BIKA

gyedeiben fekvő házakat. Néhány raktárhelyiségben és házban tűz keletkezett. A tüzeket a légvédelmi osztagok eloltották anélkül, hogy a tüzek hadigazdálkodási, vagy katonai károkat okoztak volna. Nyolc személy meghalt és 20 megsebesült. Két brit repülőgépet lelőttünk, egy repülőgép eltünt.

AZ OLASZ HADIJELENTÉS

Az olasz főhadiszállás közleménye szerint a kirenaikai határvidéken az olasz tűzérség gépesített alakulatokat vert vissza. A bombavető repülőgépek ismételten támadták az ellenség előretolt támaszpontjait és a partok közelében feltűnő ellenséges hadihajókat, amelyek közül egy cirkálót eltaláltak. A görög harctéren helyi jellegű támadásokat vertünk vissza. Kelet-Afrikából nincs fontosabb jelenteni való.

OLASZ TANKTÁMADÁSOK AZ ALBÁN FRONTON

Az olasz csapatok tevékenysége az albán fronton megélénkült. Az olaszok a front egyes szakaszain motorizált csapatokat és tankokat vetettek küzdelembe és ellentámadásokat indítottak. Ezekről az ellentámadásokról a görög hivatalos jelentések is megemlékeznek. A görög jelentés különben megemlékezik arról, hogy a klisszurai arcvonalon újabb harcok vannak folyamatban.

DÖNTŐ ÜTKÖZET VÁRHATÓ ALBÁNIÁBAN

A belgrádi Pravda jelentése szerint az olasz és görög csapatok között az albán hadszintér északi szakaszán a Podgradec és Bassanani arcvonalon az utolsó 3 napban aránylag nyugalom uralkodott. A viszonylagos nyugalom ellenére a megfigyelők körében azt hiszik, hogy döntő ütközet készül. Erre következtetnek bizonyos előkészületekből. A podgradec—bassanani arcvonalon véres ütközetre van kilátás.

A DZSARABUB OÁZIS TARTJA MAGÁT

A római lapok részletes tudósításban beszámolnak Dél-Libiában, Dzsarabub oázisnál folyó harcokról. Az olasz helyőrség Bardia ostromához hasonlóan kilenc nap óta ellenáll a rettenetes angol nyomásnak.

NÉMET LÉGIERŐK A FÖLDKÖZI TENGEREN

Angliában érthető nyugtalanságot keltett az a hír, hogy most már a Földközi tengeri térségen is számolni kell a német légi erőkkel, — írja a Deutsche Diplomatisch Politisch Korrespondenz, — hogy az olasz véderő a szövetséges légi haderők megérkezésével üdvözli a harcban kipróbált bajtársak harci készségét, akik ugyanúgy várnak arra a pillanatra, mikor éreztethetik az olasz repülőkkel vállvetve az ellenséggel szemben támadásaik erejét. Ezt a tényt Anglia egyre keményebben fogja érezni, — fejezi be cikkét a német félhivatalos.

AZ OLASZ SAJTÓ MOSZKVA MAGATARTÁSÁROL

A „Giornale d'Italia" megjegyzi, hogy a mai körülmények között különösen ki kell emelni Szovjet-Oroszország sajtójának és rádiójának tárgyilagos és pártatlan állásfoglalását.

A szovjetorosz ujságok, valamint a szovjet rádióban hallható beszédek és a hírszolgálat általában az egész háborúval, de különösen az olasz hadieseményekkel kapcsolatban olyan jelentős tárgyilagosságot és szivélyes nyugodtságot tanusitottak, amelyről meg kell emlékezni és amit értékelni kell.

A Szovjet-Unió a nemzetközi politika szempontjából is egészen különleges önállóságra tett szert. Kivül áll a háború viharán és függetlenül kíséri figyelemmel a háború folyását.

Dr Ullein Reviczky Antal — meghatalmazott miniszter

A Budapesti Közlöny szombati száma közli a külügyminiszterlumi kinevezéseket és előléptetéseket.

A kormányzó a külügyminiszter előterjesztésére Ghiczy Jenő I. oszt. követségi tanácsost, rendkivüli követté és meghatalmazott minszterré kinevezte. Dr Ullein-Reviczky Antal Zsigmond II. oszt. követségi tanácsost, I. oszt. követség tanácsossá kinevezte és egyidejűleg nevezettnek a rendkivüli követi s meghatalmazott miniszteri címet adományozta, továbbá dr Bertholdi Tibor rendkivüli követ s meghatalmazott miniszteri címmel felruházott I. oszt. követségi tanácsosnak, a rendkivüli követi és meghatalmazott miniszteri jelleget adományozta.

Dr Ullein-Reviczky Antal Zsigmond rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter 1894-ben született Sopronban Középiskoláit a Szent Benedek-rend soproni főgimnáziumában végezte, — majd 1912-ben felvétetett a bécsi cs. és kir. konzuli akadémiára, melyen három évi háborús megszakítással 1919-ben abszolvált. A háborúban a 13. tábori ágyúszred kötelékébe tartozott s 1917 évben, mint hadnagy szerelt le. A konzuli akadémia elvégzése után a debreceni Tisza István Tudományegyetemen folytatta jogi tanulmányait és ott szerezte meg a jogi doktorátust. Ugyanott szerzett magántanári képesitést a nemzetközi jogból.

Nemzetközi jogi munkája volt: „A trianoni békeszerződés területi rendezéseinek jogi természete", ezenkivül több nemzetközi jogi munkája jelent meg a magyar és francia könyvpiacon. — A magyar diplomáciai szolgálatban beosztásai a következők voltak: a bécsi m. kir. követség, párisi m. kir. követség, egyidejűleg ismételten titkára volt a genfi magyar delegációnak, a görögországi m. kir. követség, utána Hágában a m. kir. konzulátus vezetője volt, majd 1938 decemberétől kezdődőleg a külügyminiszterium sajtóosztályának a vezetését vette át. Ebbe az osztályba 1939 decemberében beolvadt a külügyminiszterium kultúrális osztálya.

Ravasz László püspök: Nagy apokaliptikus fordulásokra kell felkészülnünk

Budapest, január 3. Ravasz László püspöknél újév alkalmából népes küldöttség jelent meg. Szabó Imre esperes üdvözlésére Ravasz püspök feszült figyelmet ébresztő mondatokban válaszolt. Először is — mondotta — eltölti szivünket a hálaadás azért, hogy Isten az egész elmúlt esztendő során csodálatosan megsegitett. Valóban nem tudjuk, hogy sötét létgondok mikor terelik el a nyáj lelkét attól, hogy az odafelvalókkal törődjék. Egyénileg sokszor meghallgatta Isten az imánkat — most mint nemzet is ünnepelhettük a boldog meghallgatást: ez imádságunknak szárnyakat adhat, ihletheti népünket arra, hogy küzdjön tovább, a lankadt kezek megint felemelkedjenek és várjunk új csodákat. Ime: a Gondviselés realitása.... De ki adhat most egyáltalában tanácsot? Ködben járunk és az Ur lakozik a ködben. Mégis egészen gyermekded módon bizzuk Reá magunkat.

— Olyan időket élünk, mikor néhány óra alatt is megcsúfoltatnak az emberi tanácsok. Eseményekre tehát elkészülni csakugyan nem tudunk. De egy világérzésre, egyetemes magatartásra elökészülhetünk. Résen kell lennünk nagy, apokaliptikus fordulásokra és változásokra. Mi lesz, hogy lesz nem tudjuk. Az bizonyos, hogy Isten megmarad Istennek, Jézus Krisztus tegnap és ma és mindörökké ugyanaz, olyan világ nem lesz, hogy az Ige ne kelljen.

A debreceni postánál kinevezettek teljes névsora

A debreceni postánál a legutóbb kinevezettek teljes névsorát az alábbiakban közöljük:

A postafogalmazási szaknál dr **Kulcsár Bertalan** postafőigazgatói címmel és jelleggel felruházott postaigazgatót postafőigazgatóvá, **Kormány Béla** postaigazgatói címmel és jelleggel felruházott tanácsost postaigazgatóvá nevezték ki. A postaműszaki szaknál **Simonffy Miklós** postaműszaki tanácsost postaműszaki igazgatóvá nevezték ki. A posta forgalmi szakán **Herges Ottmár** postafőfelügyelőt postahivatali igazgatóvá, **Kovács Lajos** postatitkárnak a postatanácsosi címet és jelleget adták. Dr **Tajthy Ferenc** postatitkárnak a postanácsosi címet és jelleget adományozták. **Balajthy Béla** postafelügyelőnek a postafőfelügyelői címet és jelleget adományozták. Kinevezték postatanácsossá a VII. fizetési osztályba dr **Melles Simon** postatanácsosi címmel és jelleggel felruházott postatitkárt és dr **Rácz Kálmán** postatitkárt. Postatitkárrá a VIII. fizetési osztályba dr **Szabó Elemért**, dr **Nagy Endrét** és dr **Haydn Sándort** kinevezték, akik postasegédtitkárok voltak.

Postafogalmazóvá a X. fizetési osztályba dr **Minczer Béla** I. osztályú postatisztet, postaműszaki tanácsossá a VII. fizetési osztályba **Schuszter András** postafőmérnököt nevezték ki. Postamérnök lett **Balázs Árpád** postasegédmérnök. Postafőfelügyelővé nevezték ki a VII. fizetési osztályba **Szoba János** postafelügyelőt. Postafelügyelők lettek a VIII. fizetési osztályban **Kemádi István, Pereki Sándor, Boros Béla, Sajti Imre** postafőtisztek.

Postafőtisztté nevezték ki **Ferenczy Gyula** I. osztályú postatisztet, dr **Kaza János** II. osztályú postatiszt I. osztályú postatiszt lett.

Németh Béla postagyakornokot II. osztályú postatisztté nevezték ki. Postagyakornokok lettek **Karádi Pál, Czakó Lajos, Beregszászy József,** dr **Böszörményi Dezső** postaforgalmi díjnokok.

Postasegédellenőr lett **Andruszják Pál** segédsegédtiszt.

Pulya Elek, Sztojka István postadíjnokok postasegédtisztek lettek. Postasegédellenőrnővé nevezték ki **Halász Gyuláné, Jászay Anna** és **Szabó Aranka** postasegédtisztnőket.

Papp Zoltán műszaki segédtiszt segédellenőr, **Lőwe Ilona** postadíjnoknő postakezelői kinevezést kapott. I. osztályú postaaltisztek lettek vitéz Nagy József, Buzás Imre, Bíró István, Dobos István, Dombi Sámuel II. osztályú postaaltisztek.

A „Quen Elisabeth" titokzatos útja

London, január 3. A Reuter Iroda értesülése szerint a 85 ezer tonnás Queen Elisabeth brit személyszállító hajó Newyorkból kindúlva a Trinidad-sziget irányában áthaladt az Atlanti óceánon és ismeretlen rendeltetésü útja során megérkezett a Fok-Városba.

Az Apollóban
mindennap
SHIRLEY TEMPLE
a színes csoda-filmben:
Akék madár

Londonban dinamittal robbantják a romokat

London, január 3. (Reuter): Valamennyi Citybeli épületet, amely a vasárnapi légitámadás során megrongálódott, valószinüleg a most következő hetekben dinamittal felrobbantják, kivéve néhány megrongálódott templomot. Pénteken délután levegőbe repítették az Altersgatte melletti háztömböt. Az áldozatul esett épületek között van az 1723-ban alapitott híres Sheapsidei Shimpson pince, ahol megőriztek bizonyos vendéglátó szokásokat.

A román király és anyakirálynő Antonescunál

Bukarest, jan. 3. Mihály román király és Helena anyakirálynő tegnapelőtt Sinajából Predealba utaztak, hogy Antonescut családi villájában meglátogassák. Horia Sima h.-miniszterelnök is ott volt. Megnézték a susaki vasgárdista menedékházat, amelyhez Codreanu halálával kapcsolatban sok emlék fűződik.

A kirándulás után a király és királyné Antonescunál ebédeltek. Részt vettek még az ebéden Fabricius német követ, Chigi olasz követ és Ghutler amerikai követ.

Életbe lép a magyar-orosz kereskedelmi szerződés

Budapest, január 3. Magyarország és a szocialista Szovjet Köztársaságok Uniója között Moszkvában 1940 szeptember harmadikán aláirt kereskedelmi szerződés ez év január 11-én végleges hatállyal életbe lép.

Rendelet a kisemberek kereseti adójáról

A hivatalos lap mai száma közli a pénzügyminiszter rendeletét, amely az egyenes adókra vonatkozó egyes törvények módosításáról és kiegészítéséről szóló 1940 évi XII. tc.-nek a kereseti adóra vonatkozó részletei tárgyában a végrehajtási rendelkezéseket tartalmazza. Ez a rendelkezés intézkedik a legfeljebb 25 pengő kat. tiszta jövedelmü földeket bérlő kishaszonbérlőknek az általános kereseti adó alól mentesítése, úgyszintén az egy segédet és egy tanoncot, vagy segéd nélkül legfeljebb két tanoncot foglalkoztató önálló kézműiparosoknak állandó tételek alapján történő adóztatása iránt.

A rendeletet, amely többek között az elévülés és adócsalások, valamint a szabálytalanságok büntetésének kérdéseit is szabályozza, az 1941 évi adókivetéstől alkalmazzák.

Miniszterlanács

Budapest, január 3. A kormány tagjai a miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze péntek délután 5 órai kezdettel. A minisztertanács, amely féltizenegy óráig tartott, folyó kormányzati ügyeket tárgyalt.

Vígszínház
Az amerikai filmgyártás legújabb remeke!
A leghatalmasabb és legtökéletesebb színes világfilm:
Szerelem és vérpad
Erzsébet angol királynő és Essex lord legendás szerelme.
KERTÉSZ MIHÁLY felejthetetlen alkotása!
Főszereplők:
BETTE DAVIS — ERROL FLYNN —
Olivia de Havilland.
BEMUTATÓ MA!

Este 9 órától éjjel 2 óráig
nyitva az üvegterem
vitéz Fejérnél
az Arany Bikában

tánc

Kovarcz Emil nyilas képviselő és 24 társa bünperének tárgyalása

Kovarcz tagadja bűnösségét, Kabay visszavonta a rendőrségen tett vallomását

Budapest, január 3. A budapesti törvényszék pénteken kezdte meg Kovarcz Emil nyilas képviselő és 24 társa bünperének tárgyalását **Héthelyi Ferenc** tanácselnök elnöklete alatt.

Először a vádlottakat vették számba. A vádlottak valamennyien ünneplő ruhában állottak a bíróság elé. Elsőnek **Kovarcz Emilt** hallgatta ki a bíróság. Elmondotta, hogy 1899-ben született, egy gyermeke van, nyugalmazott őrnagy, országgyűlési képviselő, 1200 pengő havi jövedelme van, hadapródiskolát végzett. Az elnöknek arra a kérdésére, hogy volt-e büntetve, kijelentette, hogy 1939-ben ötheti fogházra, 1940-ben pedig, mert résztvett egy büntetésen, kéthónapi fogházra ítélték. Rajta kívül csupán **Angyal István** államvasúti intéző büntetett előéletű, őt államfelforgatás miatt jogerősen nyolchónapi börtönre ítélték, ezt a büntetését tölti most, ezért van darócruhában.

Ezután került sor a vádirat ismertetésére. **A vádirat szerint Kovarcz Emil hatóság elleni erőszak vétségét, gyilkosság büntettére irányuló szövetség, robbanóanyag felhasználására szolgáló készülék jogosulatlan tartásával elkövetett büntettet és az állam és társadalom erőszakos felforgatására irányuló büntettet követte el**, mert a vádirat szerint mult év nyarán és őszén **Szálasi Ferenc erőszakkal való uralomra juttatása céljából, a társadalmi rend megsemmisítésére irányuló mozgalmat és szervezkedést vezetett.**

Kézigránátos merényletterv a belügyminiszter ellen

Céljának elérésére — hangzik a vádirat — a nemzeti szocialista magyar párt (Hungarista-mozgalom), majd utóbb a nyilaskeresztes párt szervezetében, az úgynevezett vasutas frontba, illetve vasutas csoportba beszervezettek körében **elhatározta a jelenlegi államberendezésnek forradalmi átállítását, illetve, hogy a hatalom átvételének céljából kézigránátokkal, robbanóanyaggal elkövetett terrorcselekményeket hajtanak végre. Budapest körül a vasúti vonalak felrobbantásával, a vonatok kisiklatásával, szabotázscselekményekkel zavarokat keltenek, a forgalmat megbénítják, megszállják a miniszteriumokat, a középületeket, ezalatt felfegyverzett terrorcsapatok a főváros utcáin kézigránátok hajigálásával félelmet keltenek. A forradalom megkezdésének jeléül Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ellen kézigránátos merényletet követnek el és megölik.**

A vádirat ezután részletesen vázolja, hogy a Kovarcz Emil irányításával szervezkedett emberek milyen módon akarták végrehajtani merényletüket. Megállapítja a vádirat, hogy **Kovarcz Emil azáltal, hogy társaival együtt elhatározta a belügyminiszter meggyilkolását, előre megfontoltan és tervszerűen járt el.**

A vádirat további részében a bűntársak szerepléséről van szó.

A vádirat szerint Kabay és társai a mult év végéig a Szálasi Ferenc által kezdeményezett államfelforgató mozgalomnak kiterjesztése és megvalósítása érdekében tevékenykedtek és a nyilaskeresztes uralom érdekében erőszakos terrorcselekményeket akartak végrehajtani. **E célból a nyugati pályaudvaron, az onnan induló vasúti vonalakon, a Rákos rendezőpályaudvaron és általában a vasutasok körében fegyveres, forradalmi szervezkedést kezdeményezett és vezetett a hungarista-mozgalom, majd a nyilaskeresztes párt uralomrajuttatása érdekében.**

Vasúti vonalak robbantása és egyéb tervek

A siker érdekében rombolásokat, robbanóanyagokkal elkövetett terrorcselekményeket akartak végrehajtani és a karhatalmi erő fellépésének megátolása céljából **Budapest körül vasúti vonalakat akartak felrobbantani, vonatokat kisiklatni, közlekedési zavarokat és szabotázscselekményeket végrehajtani.** A Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter ellen elkövetendő bombamerénylet jelezte volna az időpontot a terrorcselekmények megkezdésére.

A vádirat szerint Kovarcz mindent megtárgyalt társaival, akik majd a szabotázscselekményt, illetve a belügyminiszter elleni merényletet végrehajtják. Kabay a keleti pályaudvari hordárokat szervezte be. **A hordárokra várt volna a feladat, hogy a hatalom átvételekor a főváros több pontján kézigránátokkal megfélemlítsék az embereket és zavart keltsenek.**

Bock Ádám a nyilaspárt XIII. kerületi helyiségében néhány kézigránátot adott át Szlobodának Kabayhoz való eljuttatás céljából. **A pisztolyokat a keleti pályaudvaron a hordárok közös szobájában szekrénybe zárták és őrizték.** Kabay utasítására Soroksáron a szántóföldeken kipróbálták a pisztolyokat, ugyancsak Kabay magyarázta a gránátok kezelését.

Kabay eszméje volt — a vádirat szerint — a belügyminiszter megölése, mert szerinte a hatalom átvétele csak vitéz Keresztes-Fischer belügyminiszter eltávolítása által válik lehetségessé. Részletesen megmagyarázta, hogy **a merényletet a Belvárosban fogják elkövetni, itt fogják a kézigránátokat a belügyminiszter autója felé dobni.** Arról sem feledkeztek meg, hogy a merénylet végrehajtása után a náluk lévő pisztolyokkal védekeznek majd üldöztetésük esetén. A menekülést úgy képzelték, hogy több autótaxi várakozik, amelyek elszáguldanak velük a merénylet színhelyéről.

Zöldy János — hangzik a vádirat befejező része — társaival egyetemben tervet készített a vasúti rendőrség felállítására és a beszervezetteket ellátták név és fénykép nélküli „V. F." (Vasutas Front) jelzésű igazolványokkal.

Ezzel befejeződött a vádirat ismertetése és az elnök Kovarcz Emilt szólítja maga elé, a többi vádlott pedig elhagyja a termet.

Kovarcz Emil kihallgatása

— **A vádiratot megértettem** — mondotta Kovarcz Emil, aki fekete nyilas egyenruhában, zöld ingben, merev vigyázz-állásban állott a bíróság előtt. — **Bűnösnek azonban nem érzem magamat.**

— Ön megtagadta a vallomást a rendőrségen azzal, hogy csak most, a főtárgyalás során kívánja előterjeszteni védekezését — állapította meg az elnök. — **Mondja tehát el, mivel védekezik a vád ellen.**

— A mozgalomba 1938 végén kapcsolódtam be és ez időben kértem nyugdíjaztatásomat is. De előzőleg részletesen megismertem Szálasi mozgalmát.

— Hogy történt a vasutasok szervezése? — kérdezte az elnök. — A 3400-as rendelet előtt, vagy után vette át a szervezés irányítását?

— Utána. Cserba és Kozmovszky foglalkozott azelőtt a vasutasokkal és részletesen tájékoztattam magamat a munkájukról.

— Ismerte a 3400-as rendeletet?

— Igen.

— És ennek ellenére tárgyalt a vasutasok szervezéséről?

— Ez a szervezés a vasutasok szempontjából csak fegyelmi eljárást jelentett és ha valaki ezt közülünk megkockáztatta, az az ő dolga volt — válaszolta Kovarcz Emil.

— Nevet miért nem írtak az igazolványokra?

— Kellemetlenségtől tartottunk.

— De a névtelen pártigazolványokon számok voltak, tehát nyilván számontartotta őket a párt.

— Igen... Valóban — folytatja zavartan Kovarcz —, azonban ezek pártszervezési kérdések és nem óhajtok róluk vallomást tenni...,

— Jegyzőkönyvbe vesszük, hogy mire nem ad választ — jelentette ki az elnök. — Mondja el, hogyan került össze Völgyivel.

— Azt hiszem, két évvel ezelőtt októberben történt. Völgyi feljött a lakásomra és beszéltünk szervezési kérdésekről. Tudniillik én nem mehettem Völgyihez, mert kellemetlenségem lett volna a rendőrségnél, mint aktív katonatisztnek...

Elnök: Úgy, ön félt a kellemetlenségtől, de a vasutasokat nem féltette ettől?

Ezután elmondotta Kovarcz Emil, hogy Cserba tájékoztatta a szervezési kérdésekről, vele többször megbeszélést folytatott.

— Völgyi nem beszélt a hatalom átvételéről?

— Nem... Nem emlékszem, egyszer azonban Völgyi úgy hiszem említette nekem, hogy **mikor a nyilaskeresztes párt átveszi a hatalmat, sok ellenséges elem lesz vele szemben és ezek zavargásokat, szabotázst fognak alkalmazni.** Mondottam Völgyinek, ez csak múló kellemetlenség lehet, mert a rombolásokra nagy felkészültség kell és jól tudom, hogy a honvédségnek megvannak az eszközei ezek megakadályozására... **Volt szó ugyan forradalmi átállításról, de nem erőszakos cselekményekre gondoltam. Gyors reformokkal akarunk az európai rendhez hasonulni...**

— Nem mondotta azt — tette fel a kérdést az elnök —, hogy **csak erőszakos úton lehet a nyilaskeresztes pártot uralomra juttatni?**

— **Nem mondottam. Forradalomról beszéltem,** de ismétlem, nem erőszakos cselekményeket értettem alatta.

— Vannak vallomások, amelyek szerint **önök erőszakkal akarták a nyilas uralmat megszerezni.**

— **Ezek a vallomások valótlanok** — mondotta Kovarcz Emil.

— Volt-e szó arról — kérdezte az elnök —, hogy **a vasutasokat szabotázscselekményekre megszervezik**, így többek között a mozdonyok és vasúti kocsik csapágyaiba vasreszeléket akartak szórni, hogy adott pillanatban megakadályozzák a kormányhű katonák felvonulását és beszéltek-e vonatkisiklatásokról?

— **Nem, soha.** Ez a vád komikus — válaszolta Kovarcz Emil.

— **Volt térkép a szobájában?**

— Igen, de nem arra a célra, hogy csapatszállítások irányát állapítsuk meg — mint ahogy a vádirat állítja.

— **Az egyik térképen hatvan város neve be volt karikázva** — állapította meg az elnök.

— Nem tudom ki karikázta be, én a térképre nem firkáltam.

— **Nem volt szó a belügyminiszterről?**

— **Nem.**

— **Hogy megölik, mert erősen tartja a hatalmat és amíg él, nem lehet semmit csinálni?**

— **Nem. Ezekről semmit nem tudok. A vádirat állításai valótlanok...**

— Módjában lett volna Önnek fegyvert, kézigránátokat szerezni?

— Kézigránátok, fegyverek csak a katonaság birtokában lehetnek — volt a kitérő válasz.

— Igen, de Önnek volt-e módjában ilyenekhez jutni? sürgette az elnök a választ.

— Nem. Semmiképpen nem juthattam volna kézigránátokhoz.

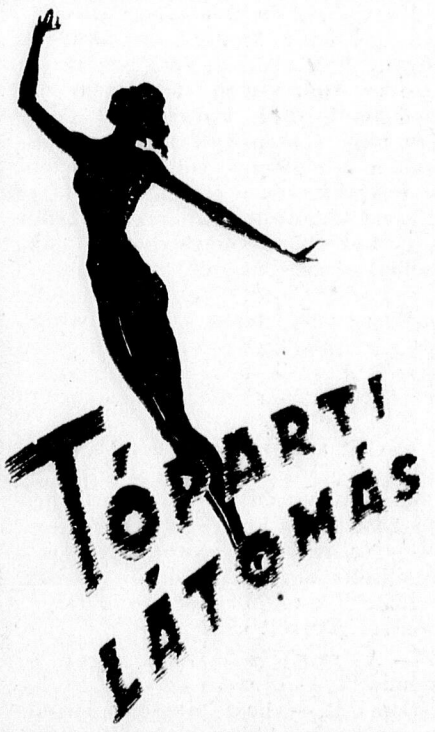
Ezután a védők intéztek kérdéseket Kovarcz Emilhez.

Kovarcz a védő kérdésére kijelentette, hogy 1922—1927-ben Baranyában teljesített szolgálatot. Abban az időben Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter Baranya vármegye főispánja volt, jobboldali érzésű embernek ismerte, akit szimpatikusnak tartott politikájában.

— Parlamenti úton akart hatalomra jutni? Alkotmányos úton? — kérdezte Tanos Dezső védő.

— Természetesen. A hatalom átvételének módjáról nem nyilatkozhatom, de mindig az alkotmányos parlamenti úton igyekeztem megvalósítani a párt célkitűzéseit.

Ezzel Kovarcz kihallgatása befejeződött.

Megérkezett
a HUNGÁRIA
filmszinházban.
Előadások: d. u. 5, 7, 9 órakor.
Híradó!

Kabay János kihallgatása

Ezután fogházőr állította elő **Kabay János** MÁV üzemi segédtisztet, akit azelőtt Klémánnak hívtak.

Megértette a vádat, de nem érzi bűnösnek magát.

— Én, mint rendes tag léptem be a nyilaskeresztes pártba — mondotta a vádlott —, amikor a hungarista-mozgalmat feloszlatták.

— A MÁV ugyanis alkalmazottainak megengedte a nyilaskeresztes pártba való belépést.

Ezután a vádlott részletesen előadta, hogy mikor a nyilaskeresztes pártba belépett, már sok vasutast talált ott. Felkereste a pártban Hubay Kálmánt, majd Gál Csabát, akik később összehozták őt Korvarcz Emillel.

— Mikor szervezték be a vasutasokat, erről beszéljen — mondotta az elnök.

— Kérem, én soha senkit nem szerveztem be. Aki be akart lépni a nyilaskeresztes pártba, azt én közvetítettem!

— Kitől kapta a megbízást a közvetítésre? Kovarcztól? — kérdezte az elnök.

— Nem, erre nem emlékszem, erre nem mernék megesküdni — volt a válasz.

— A detektívek előtt egészen másként vallott — állapította meg a jegyző könyvből **Héthelyi** elnök.

Visszavont vallomás

— Méltóságos uram! A rendőrségen tett vallomásomat **most teljes egészében visszavonom,** mert azt a detektívek előtt kényszer hatása alatt írtam alá.

— Az ügyészség előtt is fenntartotta vallomását, az ügyész úr is kényszerítette talán magát erre? — kérdezte éles hangon az elnök.

— Nem, ő nem!

— Kovarcz-cal mikor jött össze?

— Amikor beléptem a pártba. Kovarcz tudta, hogy én a hungarista-mozgalomnak tagja voltam és tárgyalunk is vasúti gazdasági dolgokról.

— Miről beszéltek?

— Arról, hogy esetleg a nyilaspárt győzelemre jut...

Elnök: Arról nem beszéltek, hogyan képzelték ezt a győzelmet?

— Nem.

Ezután az elnök ismertette Kabay Jánosnak a rendőrség előtt tett beismerő vallomását, amelynek az volt a lényege, hogy őt Zöldy ajánlotta be Kovarczhoz. Amikor megismerkedett vele **az Andrássy út 60. szám alatt levő helyiségben. Kovarcz szobájában egy nagy térkép volt kiterítve, amelyen a középületek voltak megjelölve és Kovarcz ezen a térképen színes ceruzával dolgozott. Kovarcz közölte, hogy különböző megbízható csapatai vannak.** Egyes csapatok a középületeket szállják meg, más terrorcsapatok pedig az utcát félemlítik meg sorozatos kézigránátmerényletekkel. Kovarcz beszélt arról is, hogy a belügyminiszter ellen külön merényletre készülnek.

— Mit szól mindezekhez? — kérdezte az elnök Kabayt.

— Kérem, én a kényszer hatása alatt ismertem be a rendőrségen.

— Na, ez nem egészen így van — állapította meg az elnök.

Az elnök ezután Kabay elé tárta a rendőrségen tett vallomását.

— A megbeszélésen Kovarcz azt mondotta — olvasta az elnök Kabay vallomását —, hogy **minden középület megszállására külön szervezet van és az asztalon csakugyan előtte volt a térkép, amelyen színes ceruzával különböző jelek és jegyzetek voltak.**

— Soha nem beszéltünk erről Kovarczcal — jelentette ki most Kabay János.

— Az ügyészség előtt vallomásának egy részét visszavonta — állapította meg az elnök. — Ha tehát vallomását presszió hatására tette, miért nem vont vissza mindent?

— Lelkileg össze voltam törve... védekezett Kabay.

Kabay ezután elmondotta, hogyan került össze vádlott-társaival.

— A nyilas ideológiáról beszélgettünk — folytatta Kabay. — Nemsokára aztán beállított hozzám egy testvér és csomagot adott át. Felbontottam és látam, hogy két pisztoly van benne, mellettük néhány tucat tölténnyel.

— A pisztolyokat Bock Ádám küldte, a csomagot hozó férfit azonban nem ismertem. Nem sokkal később egy Szloboda revű férfi jött hozzám s egy másik csomagot hozott. Felbontottam és meglepetten láttam, hogy kézigránátokat tartalmazott. Kollégáimnak elmondtam a dolgot és elhatároztuk, hogy beledobjuk a Dunába. Az egyik piszolyt csakugyan bele is dobtam a Dunába, mert féltem, hogy megtaláljják nálam.

Az elnök a vádlott kihallgatása után **Kovarczot és Kabayt szembesítette egymással. Izgalmas jelenetek közben mindketten megmaradtak vallomásuk mellett.**

Ezután a főtárgyalás folytatását szombatra tűzte ki az elnök.

Jégpáncélba vonta Debrecent a kétnapos jegeseső

Tükörsíma jeges utak tették veszélyessé a közlekedést Debrecenben, mert a kétnapos jeges eső valóságos jégpáncélba vonta az utakat. A kora reggeli és késő esti órákban alig lehetett az utakon járni, mert, még vagy nem hintették fel a síkos utakat, vagy már a felhintett utakat bevonta a jég és újra síkos lett. A kocsiutakon a lovak egymásután dőltek ki a rud mellől, különösen a belvárosi aszfaltos utakon, nem bírtak kapaszkodni a síkos úton és csak azok a lovak tudtak veszély nélkül haladni, melyeket idejében jégpatkóval láttak el.

A gyalogjárók közül igen sokan estek el a síkos utakon, de szerencsére súlyosabb sérülések nem igen történtek, mert a mentőket nem hívták ki elsősegélynyujtáshoz. Panaszkodtak sokan a közönség soraiból, hogy a házak mellett még csak lehetett nagyon óvatosan járni, de az utcai kereszteződéseknél már, különösen a mellékutcáknál, nem volt felhomokolva az út és bizony sokan elcsúsztak. **Az átjárók rendben tartása a városnak a kötelessége** és ha a háztulajdonost kötelezik arra, hogy ha szükséges, úgy naponként többször is homokoztassa a háza előtti járdát, akkor az utcai átjárókat is homokoltatni kell.

A sok kellemetlenségtől eltekintve, melyet a jeges járdák okoztak, igen szép látvány volt a jéggel bevont fák sora, a csillogó jégréteggel takart falak, kerítések. A szél megrázta a fákat és a gallyakról peregtek csörögve a jéggyűrűk és pattogtak a fák tövén. A gyermekseregnek a legszebb téli időt jelentette, mert jégpálya volt minden utca és izgalmas korcsolyaversenyek alakultak ki a kevésbbé forgalmas utcákon.

Ujabb román önkényeskedés

Letartóztattak két magyar vezető férfit

Bukarest, január 3. A múlt év dec. 18-án az erdélyi magyar mezőgazdasági egyesület központi vezetőjét Bittay Imrét a gyulafehérvári rendőrfőnök utasitására letartóztatták, majd rendőrök fedezete mellett Gyulafehérvárra szállitották. A letartóztatásra az ürügyet a fenti egyesületnek egy állitólagos engedély nélkül tartott gyülése szolgáltatta. Valójában azonban az egyesület tisztviselőinek adminisztrativ működését minősitették gyülésnek.

December 29-én pedig Szász Pál volt képviselőt, az EGE elnökét tartóztatták le s mindkettőjüket átadták a nagy szebeni bíróságnak. A letartóztatás hire a magyar nemzetiségü lakosok között osztatlan felháborodást keltett. A több oldalról történt intervencióra végül szabadon bocsátották a letartóztatottakat és Szász Pált a belügyminisztérium államtitkára rendelte magához kihallgatásra.

Jóakaratból — kisiklatta a vonatot

Rendkivül érdekes ügyben mondott ítéletet a szatmári törvényszék. **Orosz Árpád** börvelyi földmüves ült a vádlottak padján, akit közveszélyes rongálás vétsége cimén fogott perbe a királyi ügyészség. Orosz Árpád ugyanis a börvelyi állomáson a múlt év november hó harmadikán a közeledő személyvonat előtt átállította a váltót. Ennek következtében a személyvonat kisiklott és hét kocsi csaknem teljesen összetört.

A főtárgyaláson a szerencsétlenséggel kapcsolatban érdekes dolgok derültek ki. Megállapitották, hogy bár a vétség ténye fennáll, Orosz Árpád végeredményében jóakaratának az áldozata.

1940 november harmadikán abban az időben, amikor a nagykárolyi vonat keresztül haladt a börvelyi állomáson, Orosz az állomás közelében tartózkodott. A mozgásban levő vonat mozdonyvezetője kihajolt a gépből és széles mozdulatokkal, a vasútnál szokásos jelekkel azirányt érdeklődött a forgalmi tisztől, hogy meg kell állania, vagy tovább mehet. A forgalmi hivatalnok visszaintett, hogy folytathatja az útját. Orosz azt hitte, hogy a mozdonyvezető jelei neki szólnak, mert rosszúl áll a váltó és a vonatot a kisiklás veszélye fenyegeti. Jóakaratuan a váltóhoz szaladt, felemelte a súlyzót, de a váltót nem tudta egészen átállítani, mert a mozdony odaérkezett. Mivel a váltó ki volt mozdítva a helyéből, a mozdony kisiklott. A kocsik egymásra torlódtak és hét kocsi összetört.

A csendőrség Oroszt azonnal őrizetbe vette. Később a szerencsétlen ember előzetes letartóztatásba került. A nyomozás befejezése után bekisérték az ügyészség fogházába, ahol vizsgálati fogságban ült.

A főtárgyaláson a bíróság megállapította, hogy a vádlott részéről rosszakarat nem áll fenn. Ennek, valamint a többi enyhítő körülménynek a figyelembe vételével a bíróság Oroszt kéthónapi fogházra itélte. A büntetésébe a vizsgálati fogságot is beszámitották.

Esti Magyarország

A legkésőbben megjelenő délutáni lap, tökéletes, mert felöleli a nap összes eseményeit!

Két öngyilkosság Budapesten

Budapest, január 3. Pénteken délután dr Fodor László 56 éves ügyvéd, a Palace szállóban ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A mentők eszméletlen állapotban vitték a Rókusba.

Pénteken este a Palace-szállóban Gaál Gyula 29. éves MÁV tiszt revolverrel főbelőtte magát, amikor rátaláltak már halott volt. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállitották be.

Egy angol lap Róma bombázását követeli

Róma, január 3. A Giornale d'Italia megemlékezik egy angol lapnak a Sphere-nek cikkéről, amelyben a lap azt irja, hogy az angolok Olaszország antik glóriája iránt, sajnos, majdnem azt a tiszteletet tanusitják, mint a Londonban található antik műkincsek iránt. Az igazság és a logika azt követeli, hogy Róma ugyanannyit szenvedjen, mint London. Ezután az angol lap megemlékezik arról, hogy London bombázásában az olasz légi haderő is résztvett és hozzáteszi, hogy Róma nemcsak a régi dicsőségnek és műkincseknek a múzeuma, hanem igen sok katonai célpontja is van. Mussolini Rómája megérdemli ugyanazt a sorsot, mint Hitler Berlinje — fejezi be az angol lap.

METEOR MOZGO műsora:

Szombaton UTOLJARA! Wallace Beery izgalmas filmje:

Garcia futárja

Holnaptol: Erdélyi kastély magyarfilm!

Talán megjavul végre a román sajtó

Bukarestből jelentik: Pénteken reggel megjelent román lapokban nincs Magyarország elleni támadás, egyedül az Universul hozza első oldalon Kolozsvár látképét: „Kép a mi drága Erdélyünkből" aláirással.

Nem érkezett meg

a bécsi és berlini csapat a jégkorong hármas tornára

Budapest, január 3. Budapest, Bécs, Berlin városok közötti jégkorong s műkoresolyázó versenyt pénteken este nem tudták megkezdeni, mert sem a bécsiek, sem a berliniek nem érkeztek meg s elmaradásuk oka sem tünt ki az általuk küldött táviratokból. Egyelőre annyit lehetett megállapitani, hogy a németek útlevélnehézség miatt csak szombaton reggel tudnak Bécsből indulni.

3000 tonna papirt használtak fel élelmiszerjegyekre a németek

A „Négyéves terv" cimü folyóiratban dr Dorn, a papirellátás biztosa cikket közöl a németországi papirellátás fejlődéséről. Többek között sikerült a lucfenyőből való műrost előállitását növelni, sőt a bükkfogyasztást 500.000-ről 2.4 millió m³-ra fokozni. Ugyszintén a fának szalmával és papirhulladékkal való pótlása is lényegesen megnövekedett. A műgyapot és műselyemgyártás kiépitése folytán a műfonal előállitása egy régen elképzelhetetlen fejlődést mutat, mert az 1936. évi 89.000 tonnáról a mai napig 300.000 tonnára emelkedett. Egyúttal más technikai problémák is megoldódtak, igy például az elképzelhetetlennek vélt burgonyalevél feldolgozása különböző papirfajtákká. A háború első hónapjaiban a műanyag és papirostömegeket új háborús célok szolgálatába állitották. Igy sikerült a műrostból egy értékes takarmányt előállitani, továbbá a szövőiparban a szövőpapir gyártása által a jutát pótolni. Azonkivül a háborúban fellépő uj követelmények legélénkebb bizonyitéka az a tény, hogy az élelmiszerjegyek előállitására havona 2000—3000 tonna papirost használtak fel, vagyis kb. 200—300 vagont.

— Szegény ember annyi fát szerezhet Makó város erdejéből, amennyit akar. Érdekes módon gondoskodott Makó város azoknak a szegény embereknek a fájáról, akiknek nincsen pénzük téli tüzelő beszerzésére. A város két erdejében ritkitás lesz, ennek során a gallyakat és husángfákat kell kivágni, mindenki amennyit kivág, annak fele az övé. A munkálatokban való részvételre a város szegény emberei nagy számban jelentkeztek.

— Jelentékenyen megnagyobbodik a magyar kereskedelmi flotta. Eddig 5 Duna-tengerjáró hajó állt a magyar viziforgalom szolgálatában, az 5 közül egy nemrégiben elsüllyedt. Most Szabadkikötő elhatározta, hogy három uj Duna-tengerjáró hajót épittet. A rendelést már ki is adta a Ganz gyárnak. Az uj hajók lényegesen nagyobbak lesznek az eddigieknél. A most forgalomba levők ugyanis 1400 tonnások, mig az ujonnan rendelt hajók 2300 tonnásak lesznek. Egy hajó épitési költsége 3 millió pengő körül mozog. Ezenfelül kilátás van még három uj hajó beállitására is. Az egyik viziforgalmi társaság foglalkozik ezzel a tervvel

A nemzeti ellenállás

hatalmas bástyája volt 35 év előtt Debrecen. Az alkotmányellenes darabont kormányt ültette Bécs az ország nyakára s a törvényhatóságok között Debrecen városa fejtette ki legtovább a hősi küzdelmet azzal, hogy ennek a törvénytelen kormánynak semmiféle intézkedését nem hajtotta végre. Az egész világ bámulta 1906 január első napjaiban ezt a harcot, melynek során a népszenvedély a darabont kormány megbízottját, Kovács Gusztáv főispánt megérkezése után félholtra verte. A nemzetellenes feladatra vállalkozó pesti finánc ból lett főispánt megveretése után vonatra ültették és visszautaztatták Budapestre.

A darabont kormány az események hírére rémuralmat inaugurált Debrecenben. Fővárosi rendőrök és detektívek érkeztek le Boda Dezső főkapitány vezetése alatt és a város legjobb polgárait vitték fogságba. Hetekig tartott a nagy herce-hurca Debrecenben, míg aztán a tavasz fuvallata elseperte a darabont kormányt és Bécs kénytelen volt meghátrálni a nemzeti akarat előtt, kinevezést kapott az alkotmányos kormány Wekerle Sándor és Kossuth Ferenc vezetése alatt. (b. s.)

Tóth Árpád és a Kollégium

Tóth Árpád nem az első magyar költő, akinek életrajzi adataiba tévedések vegyültek és aki körül emiatt meg-még újuló viták folytak. Hogy régibb példákat mellőzzek, elég csak Szabolcska Mihályt említenem. Róla, míg élt azt tanították az irodalomtörténetek s hirdették a lexikonok, hogy 1862-ben született Ókécskén és csak halála után állapították meg a kutatók végleges hitelességgel, hogy születési éve 1861, születési helye pedig Tiszakürt.

Tóth Árpád életrajzát is hasonló tévedések zavarták és zavarják. A Protestáns Szemle 1832-iki évfolyamában a költőnek egy rajongó híve Kováts József megtette Tóth Árpádot — talán azért —, hogy iránta a korán elhunyt iránt fokozza közönség részvétét megtette anyátlan árvának, holott özv Tóth Andrásné Molnár Eszter, a költőnek mindenképen méltó édesanyja, nemcsak annak a cikknek a megjelenésekor élt, hanem e sorok írása idején is él, csakhogy akkor Debrecenben lakott, most pedig Budapestnek a lakosa.

Kováts József a költő édesanyjára vonatkozó tévedését rajongásból származtattuk s így könnyen megmagyarázhatónak tartottuk. Sokkal nehezebb megértenünk azt a tévedést, melyet Zsigmond Ferenc, ez a nagy és komoly tudós követett el „A debreceni Kollégium és a magyar irodalom" című legújabb művében, ebben a rendkivül érdekes és tanúlságos könyvben. (Debrecen 1940.) Ennek a műnek a 183. lapján olvassuk a következőket: „Tóth Árpád Aradon született ugyan (1886.), de apja Debrecenbe költözött, úgyhogy fia már debrecenինek számított, bizonyára ő az a Tóth Árpád, aki 1896—97 évben az I., 1897—98-ban a II. gimn. osztályt végezte a debreceni Kollégiumban, a későbbi értesítőkben nem szerepel a neve, valószínüleg a helybeli főreáliskolában tanúlt tovább".

E mondatokból két határozó szó, — mégpedig a határozatlanságot kifejező két szó vonja magára csodálkozó figyelmünket: **bizonyára, valószínüleg.** Zsigmond Ferencnek mind a kettőt el lehetett, sőt el kellett volna kerülnie.

Ami az elsőt illeti, Zsigmond Ferencnek a debreceni ref. főgimnázium ny. tanárának könnyü lett volna iskolája anyakönyvébe betekinteni és hamar meggyőződhetett volna, hogy az I. és II. osztályos Tóth Árpád nem azonos a költővel, mert nem Aradon született és nem Tóth András szobrászmesternek volt a fia.

Még inkább felkelti csodálkozásunkat a másik határozó szó: **valószínüleg.** Zsigmond Ferenc előbb volt irodalomtörténetíró, még pedig elismeréssel övezett irodalomtörténetíró, mint a Kollégium történetírója. Abban az előbbi minőségben ismernie kellene Tóth Árpádnak a XX. század egyik legkiválóbb költőjének életét az apróbb részletekig, tudnia kellene róla, hogy a debreceni állami főreáliskolában, a mai „Fazekas Mihály" gimnáziumban végezte középiskolai tanulmányait, az I. osztálytól a VIII-ig, illetőleg a színjelesen letett érettségi vizsgálatig, végezte pedig az 1896. és 1904 közötti években.

Erre a kettős helyreigazításra több ok késztetett. Először is az, hogy a debreceni református Kollégium olyan gazdag híres írókká, költőkké vált tanítványokban, hogy nincs szüksége számukat Tóth Árpád nevével gyarapítani, aki sohasem tartozott a Kollégium kötelékébe. Viszont Tóth Árpád olyan magasra emelkedett a magyar Parnasszuson, hogy az ő lába alá sem kell lépcsőül odatenni a Kollégiumot.

De tartoztam ezzel a helyreigazítással Zsigmond Ferenc iróí jó hírnevének is, aki bizonyára eltünteti nagybecsü müvéből ezt a két apró fogyatkozást, mihelyt alkalmat talál rá.

Kardos Albert.

Teleki miniszterelnök újévi táviratváltása Mussolini olasz miniszterelnökkel és Göring német tábornagygyal

Budapest, jan. 3. Gróf Teleki Pál miniszterelnök az újév alkalmából a következő üdvözlő táviratot küldte Mussolini miniszterelnöknek:

Az újév alkalmából kérem Excellenciádat fogadja legőszintébb jókívánságaimat, mind személyes jólétére, mind a fasiszta Olaszország boldogulására. Teleki Pál m. kir. miniszterelnök.

Mussolini az alábbi táviratot intézte gróf Teleki miniszterelnökhöz:

Köszönöm szives megemlékezését és azt az Ön hazájának és személyének boldogulására irányuló legszivélyesebb jókívánságommal viszonzom. **Mussolini.**

Gróf Teleki Pál miniszterelnök az újév alkalmából a következő üdvözlő táviratot intézte Göring német birodalmi tábornagyhoz:

Az újév alkalmából kérem Excellenciádat fogadja az egész magyar kormányzat, valamint az én legőszintébb újévi köszöntésemet. **Teleki** Pál m. kir. miniszterelnök.

Göring tábornagy a következő táviratot intézte gróf Teleki Pál m. kir. miniszterelnökhöz:

Az újév alkalmából feleségem és magam legőszintébb szerencsekivánatainkat küldjük. **Göring** német birodalmi tábornagy.

A debreceni sütőszakosztály a perec-árusitás engedélyezését kéri

A sütőmunkások 30—40 százalékának keresetét veszélyezteti a pereckészités megszüntetése

A debreceni péküzletekből és uccai árusok kosarából csütörtök óta a miniszteri rendelkezés következtében **eltünt a kifli és perec, egyedül a vizeszszemlét szabad árusitani.** Az első napok után meg lehet állapitani, hogy a péksütemények közül **a sósperec az, amely a legjobban hiányzik**, főleg a gyermekvásárlóknak, akik szivesebben vették a perecet, mint a kiflit, vagy zsemlét.

Kérdést intéztünk a rendeletnek debreceni végrehajtásával kapcsolatban **Galamb Ferenc** ipartestületi elnökhöz, a sütőszakosztály elnökéhez, aki a következőket mondotta:

— A miniszteri rendelkezést természetesen haladéktalanul és pontosan végrehajtottuk Debrecenben. A debreceni sütőszakosztály azonban az Ipartestület útján kérelmet intézett a miniszterhez, hogy **a vizeszszemle mellé még a sósperec készitését és árusitását is engedélyezze, főleg szociális szempontokból.** Az ugyanis a helyzet, hogy **míg a többi péksütemény géppel készül, addig a perechajlogatás, átsózás stb. munka mind kézimunka, ami a sütőmunkások zömét foglalkoztatja és ezek most télviz idején nélkülözhetőkké válnak** és ki vannak téve az elbocsátásnak. Másrészt az a helyzet, hogy **a sósperechez nem szükséges faj, vaj, zsir, sem más úgynevezett nemes anyag.** Több lisztfogyasztást sem jelent s előnye az, hogy **különösen a diákság, a gyerekek, akik a péksütemények főfogyasztói, legszivesebben ezt vásárolják.** Hivatkoztunk erre beadványunkban és rámutattunk arra, hogy **a sütőmunkások 30—40 százalékát teszi szükségtelenné a pereckészités megszüntetése, tehát nagyjelentőségü szociális ok az, ami ennek a kérésnek felterjesztésénél vezetett bennünket.** Meg vagyok győződve arról, hogy a miniszter úr teljes mértékben méltányolni fogja indokainkat és rövid időn belül ismét árusitásra kerül a jelenleg egyedül forgalomban levő vizeszszemle mellett a sósperec is.

Hazaérkezett a nagyváradi tüzoltó kiképző keret

Az oláhok Erdélyben az önkéntes és hivatásos tüzoltóságok működését beszüntették és a városokban katonai tüzoltóságot szerveztek meg. Amikor Erdély felszabadult, a katonai tüzoltóságok hihetetlen mennyiségü piszkot és szennyet hagytak hátra a laktanyákban, viszont a tüzoltószerek jórészét magukkal vitték, vagy használhatatlanná tették. A belügyminiszter, hogy a városok lakosai tüzoltóság nélkül ne maradjanak, kiképző kereteket vezényeltetett ki, igy ment el egy kiképző keret **Debrecenből Nagyváradra Rehák Tamás tüzoltóparancsnok vezetésével, egy kiképzőkeret pedig Máramarosszigetre Jakobinyi József felügyelő vezetésével.** Amint már megirtuk **Rehák** Tamás tüzoltóparancsnokot Nagyvárad főispánja a VII. fiz. osztályba a **város tüzoltófőparancsnokává nevezte ki, igy ő a debreceni tüzoltói szolgálatából kivált.** A kiképzőkeret legénységi tagjai: **Deli** József tüzmester, **Szalkay** Gusztáv I. osztályú, **Barkóczy** István II. oszt. sofför, **Nagy** József csővezető, **Daczó** Lajos, **Urbán** József és **Soltész** József tüzoltók a Nagyváradra vitt autószert, fecskendőt és felszerelési tárgyakat magukkal hozva szolgálattételre jelentkeztek. Nagyváradon a legnehezebb viszonyok között látták el a tüzoltói szolgálatot, elsősorban azonban a laktanyát és annak helyiségeit kellett a mérhetetlen mennyiségü piszoktól megtakaritaniok. Nagyváradi működésükkel az egész város lakosságának megbecsülését és tiszteletét érdemelték ki, mert szakszerü intézkedéseik, tapintatos, de mégis szigorú és erélyes fellépésük becsületes magyar gondolkodásuk, fegyelmezettségük az egész városban osztatlan elismerésre talált. Igy Debrecen városra a kiképzőkeret működése csak dicsőséget hozott és példaadásul szolgált az ott felállított tüzoltóság legénységi tagjai előtt. Amennyiben a kiképző keretek Erdélybe nem mentek volna, a városok lakosait mérhetetlen károk érték volna. Debrecen város tüzoltósága a kiképzőkeretek, tisztek, legénység elvezénylése következtében a legnehezebb helyzetbe került, azonban az itt maradottak minden erőfeszitésükkel azon igyekeztek, hogy a tüzoltó és mentői szolgálatot a város lakossága érdekében kifogástalanul elláthassák. Amint az elvezényeltek egyrésze hazajött, a tüzoltói szolgálat ellátásában némi könnyebbség állott be s lehetővé válik, hogy a tüzoltók is igénybe vehessék szabadság idejüket ebben az évben, mert a mult évben a katonai behivások, a légoltalmi túlterheltség és a vezénylések következtében szabadságon ugyszólván egyáltalában nem voltak.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

A visszajött kiképzőkeret tagjainak az őrség elosztás alkalmával **dr. vitéz** Roncsik Jenő tüzoltófőparancsnok fejezte ki köszönetét az általuk végzett kifogástalan munkáért.

62. Jogászestély

Casino, január 17.

Ezidén is a jogászok által rendezendő hagyományos „Jogászestély" fogja a farsangot megnyitni, amelyen ugyancsak hagyomány szerint a legszebb fiatal leányok lesznek jelen. Mint mindig, ez évben is valóságos látványosság lesz a Casino termeiben a sok szép elsőbálozó leány üde koszorúja.

A tavalyi jogászbál ismert rendezőgárdája, karöltve az agilis leánybizottsággal már lelkes munkát fejt ki, igy a jogászbálok tradicionális sikere ez évben sem maradhat el.

Ma este 8 órakor lesz Ottrubay Melinda és Zsedényi Károly balett-estje

Debrecen közönsége már régen vágyik arra, hogy a táncművészet kiváló képviselőit láthassa. A Zenekedvelők Köre bérleten kivül azzal a csemegével kedveskedik Debrecen közönségének, hogy az Opera két legkiválóbb szólótáncosát, **Ottrubay Melindát s Zsedényi Károlyt** lépteti fel egy balett-est keretében. Ugyancsak sikerült biztositani a táncművészeken kivül a debreceni közönség által jól ismert kiváló zongoraművésznőnek **Höcthl Margitnak és Timáry Mária** hegedümüvésznőnek a szereplését is. **Höcthl Margit** Liszt Tarantelláját fogja zongorán előadni, ezenkivül Stravinszky: Petruska táncát fogja játszani s az ő kisérete mellett táncolja el ezt a híres táncot **Zsedényi Károly.** A többi táncszámok kiséretét **Galánffy Lajos** zongoraművész látja el.

A müsor rendkivül gazdag. Kezdődni fog egy Gavotte-val, majd Zsedényi, Schumann: Variatiok — Ottrubay Delibes zenéjére szólót táncol. Ezután Timáry Mária hegedüszámai következnek egy Beethoven, egy Bramhs és egy Schubert számot játszik. Majd **Ottrubay és Zsedényi** kettős száma következik, Debussy híres „Holdfény" zenéjére, ezután Hubay: „Hejre Kati"-jára magyar csárdást táncolnak. Szünet után Ottrubay kinai táncot lejt I. hár zenéjére, ezután következik a világhíres Petruska-tánc. A gazdag müsort **Ottrubay-Zsedényi egyiptomi tánca,** majd Ottrubay-szóló valcere zárja be.

A balett-estre korlátolt számban jegyek még kaphatók **Harmathy Ferenc üzletében.** Előadás után a Nagyerdőfelé külön villamos fog indulni.

Hozzászólás az üzletek délután 4 órai zárórájának gondolatához

Örömmel olvastam a DEBRECZEN hasábjain annak a gondolatnak a felvetését, hogy az üzleteket általában délután 4 órakor zárják be. Legyen szabad ehhez a kérdéshez nekünk, alkalmazottaknak is hozzászólnunk, bizonyosan a főnököknek meg lesz az egyöntetü véleményük ebben a kérdésben.

Mi a magunk részéről helyeseljük a gondolatot és nagyon is nem bánnánk, ha bevezetnék, legalább a téli hónapokban — takarékossági okokból — a négyórai zárást. Bennünket ez a kérdés elsősorban az étkezési rendünk miatt érintene, mivel sokan vagyunk, akiknek még nincs családunk, tehát olyan helyen kell étkeznünk, ahol kénytelenek vagyunk alkalmazkodni. Ha azonban bevezetnék a négyórás zárást, akkor bővebb uzsonát vinnénk magunkkal, igy tehát számunkra is jelentene egy kis megtakarítást, mivel ebéd helyett csak kiadósabb uzsonát ennénk és majd csak bővebb vacsorát. Az bizonyos, hogy világitásban és fütésben sok megtakarítás lenne elérhető a cégtulajdonos részére és persze a köz szempontjából is jelentene valamit a kevesebb szén- és áramfogyasztás.

Aláirások.

HIREK

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Debrecen, József kir. herceg ucca 1. szám, Telefon nappal: 27-89. (3 mellékállomás), éjjel 27-89. — Előfizetési árak havonta 3.— pengő, negyedévenkint 9.— pengő, félévre 18.— pengő, egész évre 36.— pengő. Ára hétköznap 12 fillér, vasárnap 24 fillér.

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata, jan. 4 reggel 8-tól, jan. 11. reggel 8 óráig „Kossuth", Piac ucca 26., telefon: 29-56. sz. — „Magyar korona", Kálvintér 15., telefon: 16-06. — „Arany János", Csapó ucca 66. telefon: 11-78 „Hungária", Vargakert, telefon 28-25 Az éjjeli szolgálatot teljesítő gyógyszertárak zárási ideje este 9 órakor.

Finn testvéri üdvözlet Erdély visszatérése alkalmából

A kolozsvári „Ellenzék" c. napilap szerkesztősége az alábbi megható hangú levelet kapta Finnországból, egyik legnagyobb finn ujság szerkesztőségétől:

— Kedves magyar testvéreink — kezdődik a levél —, engedjék meg, hogy erdély északi részének s mindenek előtt Kolozsvárnak, az ősi erdélyi magyar művelődés kincses városának hazatérése alkalmából mélyen átérzett szivbeli szerencsekivánatainknak és őszinte üdvözletünknek adhassunk kifejezést. Jól tudjuk mit jelentett húsz évig idegennek lennetek saját hazátokban s most, amikor ismét felvirradt a szabadság szent hajnala felettetek, együtt örülünk veletek s együtt kérjük a jó Istent, hogy adja meg mindkét testvérnépnek úgy a magyarnak, mint a finnek is a régóta áhitott békésebb, szebb jövendőt

A „Sirkka" szerkesztőségének és az egész finn ifjúság nevében szerető üdvözlettel Anni Swan-Mannien főszerkesztő.

— Vasárnapi istentiszteletek rendje a református templomokban. Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor dr Ötvös János. Kistemplomban délelőtt 9 órakor dr Farkas Pál, 11 órakor Uray Sándor. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Ács Mihály, délután 5 órakor Ács Mihály. — Károli Gáspár-téri templomban délelőtt 9 órakor Kiss Antal Jenő, délután 4 órakor Peleskey Károly. — Ispotály templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Dezső, délután 5 órakor Pál Antal. — Árpád-téri templomban délelőtt 10 órakor dr Hegyaljai Kiss Géza, délután 5 órakor dr Erdei Mihály. — Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Szilágyi László, délután 3 órakor Magi István. — Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután félhat órakor Mezey Béla. — Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Kulcsár Ferenc, délután 3 órakor Kulcsár Ferenc. — Nyulasi állami iskolában délelőtt 10 órakor Jánossy Imre. — Téglaskerti állami iskolában délelőtt 10 órakor Birinyi János. — Reménység Háza délután 3 órakor Benkő Károly. — Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. — Dóczy József ucca 2. délelőtt 11 órakor Koncz Zoltán Wolaffka-telep délután 3 órakor Szilágyi László. — Egyetemi klinikák délelőtt 8 órakor Koncz Zoltán. — Augusztа szanatóriumban délelőtt negyed 9 órakor Konçz Zoltán. — Horthy kórház délelőtt 12 órakor Koncz Zoltán. — Téglavetői gyülekezeti házban délután 3 órakor Kováts Árpád. — **Tanyai istentiszteletek:** Hármashegy délelőtt 9 órakor vitéz Szabó Endre. — Lukaháza délután 2 órakor vitéz Szabó Endre. — Pallag délelőtt 9 órakor Erdei Károly. Macs délelőtt 9 órakor, Kismacs délután 2 órakor Tömöry Lajos. — Ondód 1. Kádár dülő délelőtt 10 órakor Rápolty Árpád.

— Vasárnapi miserend a Szent Anna uccai római katolikus templomban és kápolnákban: 6, 7, 8, 9 órakor csendes szentmisék. — Fél 10 órakor nagymisét mond dr Láng Pál pápai kamarás, szentbeszédet mond Mellau Márton pápai prelátus. 11, háromnegyed 12 és félegy órakor további csendes szentmisék. — Csapókertben: Kummergruber Emil — Homokkertben: dr Rassovszky Kálmán. — Nyilastelepen: Kiss László. Szoboszlói úton: Meskó Lajos. — Klinikán 8 órakor dr Lindenberger János apostoli kormányzó. — 10 órakor Miskos József. — Augusztában: Richter Gusztáv. — Pallagon: Bátky Miklós dr. Fogházban: Szüts Ferenc. — Hajdúsámsonban: Novák Gyula. — Józsán dr Szabó János mondanak szentmisét és szentbeszédet.

— Az evangelikus templomban vasárnap délel;tt 10 órakor istentisztelet, prédikál: Pass László. Este 5 órakor esti istentisztelet, prédikál Jónás László. — Hétfőn Vízkereszt ünnepén délelőtt 10 órakor missziói istentisztelet, prédikál: Jónás László. — Este 5 órakor esti istentisztelet és imaóra, prédikál: Pass László.

— Istentisztelet az unitárius templomban. Debrecen, Hatvan ucca 24. sz. alatt levő unitárius templomban folyó évi január hó ötödikén, vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel rendes vasárnapi istentiszteletet tartanak. Ez alkalommal imádkozik és prédikál: dr Csiki Gábor budapesti unitárius missziós lelkész, kormányfőtanácsos. Templom fütve van. Istentisztelet után rendes havi presbiteri ülés lesz.

— Egyetemes imahetet tart az Evangelikus Világszövetség az idén is jan. 5-től 12-ig, azonos időpontban és azonos programmal minden nap. A debreceni evangelikus gyülekezet az idén is belekapcsolódik ebbe az egyetemes imahétbe. Vasárnap és hétfőn este 5 órakor a templomban, azután minden este január 12-ig a tanácsteremben lesz az imaóra. Az imaórákon az egyetemes imahét közös igéit olvassák és azokról elmélkednek s az egész világon minden este közös tárgyú imádságot mondanak. Az imaórákra a lelkészi hivatal felhivja a gyülekezet hiveinek figyelmét.

— Istentiszteletek a baptista imaházban. A szappanosuccai imaházban vasárnap délelőtt fél 9—fél 10 óráig imaóra. — Fél 10—fél 11 óráig prédikáció. 11—12 óráig vasárnapi iskola. — Délután 6—8 óráig úrvacsoraosztás. — Egész héten minden este 7—8 óráig alliansz-jellegü imaóra.

— A városi közigazgatási bizottság január 7-én délután tartja rendes havi ülését a közbejött ünnepnapok miatt.

— Zöld József polgármesterhelyettest küldöttség kérte fel, hogy vállalja el a nyilastelepi egyházrész presbiteri tisztségét. A küldöttséget Mezei Béla ref. lelkipásztor vezette. Zöld József polgármesterhelyettes örömmel vállalta a presbiteri tisztséget.

— Hajdú megyében ismét megrendezik a zöldkeresztes-tejakciót. Hajdú vármegyében 1941. év első negyedében ismét megrendezik a zöldkeresztes-tejakciót, 20.273 pengő államsegéllyel, 400 terhes és szoptatós anyát és 3600 gyermeket látnak el tejjel.

— Jugoszláv képviselők jönnek Budapestre. Belgrádból jelentik: Január 15 után 20—35 különböző pártállású jugoszláv képviselő jön Budapestre látogatóba.

— Lemondott tíz román tábornok. Csütörtökön este ismeretessé vált bukaresti jelentések szerint a nap folyamán a román haderő tábornoki karának tíz tagja nyujtotta be lemondását. A tíz tábornok lemondásának hátteréről eddig semmi sem szivárgott ki. A jelentést azzal a hírrel egészítették ki a késő esti órákban, hogy Marinescu tábornokot is felkérték a visszavonuló tábornokokhoz való csatlakozásra.

x Irodai munkaerővé kiképezi, levizsgáztatja, állásba ajánlja Naményi gyorsíró-, gépíró iskola, Batthyány u. 1. szám.

— Szilveszter éjszakáján kivilágították a Petőfi-házat. Az 1940—1941. esztendő találkozásakor, Szilveszter éjszakáján, Petőfi születésének emlékére a Petőfi Társaság kivilágíttatta a Bajza uccában lévő Petőfi-házat. A születési évforduló emlékgyertyái közel egy óra hosszat égtek a Petőfi-házban Petőfi emlékére.

A kissármási gázmező magyar részen is megnyitható

Pávai Vajna főtanácsos megállapítása

Dr. Pávai Vajna bányaügyi főtanácsos befejezte a kissármási földgázrétegen az előzetes kutatómunkát és kijelentette, hogy a vizsgálatnak lényege az, hogy a gáz medencéjének magyar kézbe visszakerült területein új fúrás eredményessége biztosra vehető, tehát a gáz számunkra megnyitható.

Papp Károly geológus szerint Mezőszentmihálytelek község határában kell az első fúrást végezni, ahol 36 évvel ezelőtt már történt fúrás.

— Megszünt iparok: Czeglédi Teréz kötöttárú készítő, özv. Kovács Istvánné csizmadia, Sári Imre cipész, Nagy János szobafestő, mázoló és fényező, özv. Török Gáborné gyermek és férfiruhakereskedés.

— Két-három napig még tart az enyhébb idő. Egy meteorológus nyilatkozott az időjárás változásáról. **A hideg és meleg levegő hazánk területén csapott össze** és pillanatnyilag az a helyzet, hogy 48 órája „farkasszemet néznek egymással". Az északi hideg a Kárpátok koszorúját fogta körül. Hazánk környékén 40 fokos hideg uralkodik. Feltehető, hogy néhány napon belül a hideg győzedelmeskedni fog nálunk is, áttörve a Kárpátok vonalát. Két-három napig nem változik a helyzet, de azután a hideg legyűri a hazánkba beszorult meleget.

— Jótékony adományok. Özv. Boriz Jánosnénak Sámsonba a mai napon ifj. László Árpád 10 P, özv. László Árpádné 2.50 pengőt küldött be. Az összeget a négy gyermekkel kereset nélkül maradt asszonynak továbbították.

— Pályázat az 1941. évi iparimunkás-jutalmakra. Az Iparügyi Minisztérium az 1941. évi ipari munkásjutalmakra tíz egyenként 100 pengős jutalmat ad. A jutalmakra a debreceni Kereskedelmi és Iparkamara pályázatot hirdet. Pályázhatnak minden tekintetben érdemes, 50 évüket betöltött ipari munkások, akik jelenlegi, vagy volt munkaadójuknál legalább is betöltött 25 év óta vannak alkalmazásban.

— Ellopták a szekérről 200 pengő értékű gubáját Szöveles Gerzson gazdálkodó, Bellegelő 32. szám alatti lakosnak, a Sámsoni úton, a daramalom előtt. A rendőrség a károsult feljelentésére megindította a nyomozást.

x Vattay táncstudióban január 10-én diákkolon kezdődik. Kossuth ucca 11.

— A „Ferenc József" keserűvíz régóta kitünően bevált háziszer, megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél biztos, enyhe és biztosan ható, természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

— Megmozdult a társadalom a szegény tanyai gyermekekért. A karácsonyi ünnepek előtt Debrecen város társadalmához intézett felhivásom a szegény tanyai iskolás gyermekek felruházását illetően — Istennek hála — 1377.50 P értéket eredményezett. Adományoztak: magolcsai Nagy Mihály 5 P értékű ruhát, gyakorló gimnázium növendékei 50 P értékű ruhát és élelmiszert, Nagy Katalin 2 P értékű élelmiszert, „Szeressük egymást" asztaltársaság 9 gyermeket ruházott fel 200 P értékben, a Bankok Egyesülete 12 gyermeket ruházott fel 300 P értékben, a MANSz 150 P értékű ruhát adott, Székely, Győri, Morvai cég egy fiúruhát adott 14 P értékben, Grünfeld Adolf cég 12.50 P értékű ruhát adott, a Dóczi tanitónőképző intézet növendékei ruhát és élelmiszert adtak 200 P értékben, Kiss Imre timármester 3 pár lábbelit adott 25 P értékben, a debreceni Kálvinisták Templomegyesülete 200 P értékű ruhát és 100 P-t adott, vitéz dr Erdei Jánosné 20 P-t, vitéz dr Kovách Elemér 20 P értékű ruhát, N. N. 60 P-ért ruhát vásárolt, Neuger Józsefné Csökmőről 4 P-t, Pusztai Józsefné 5 P-t, Kardos László cég 3 P-t, Benyáts Emil cég 2 P-t és Kontsek Kornél cég 5 P értékű ruhát. Amikor az adományokért köszönetet mondok, minden igazi magyarnak Istentől megáldott boldog új esztendőt kívánok. Vitéz Szabó Endre tanyai lelkész, Debrecen.

Szófogadatlan fiu

Haragudott édesanyám,
De örült az édesapám,
— Mikor megszülettem.

Édesanyám kisleányt várt,
Édesapám fiút kivánt
Mikor a gólya felénk járt.

S mert az édesanyám lányt várt
Magában emigy morfondált:
— „Te szófogadatlan".

Vékony Antal

Akinek tizenegy fiugyermeke van

Az elmult évben szóvá tettünk egy Homokkertben élő családot, Oláh Gábort és családját, ahol tizennégy élő gyermek van. A tizennégy gyermek közt akkor tiz fiú volt. Most megszületett a tizenegyedik fiú is. Tizenegy fiú egy családban! Pátriárkális állapot. A bibliai Jákobnak egy fiúval több, t. i. annak tizenkét fia volt. Nagyon szép dolog ez, de hát ezeket fel is kellene nevelni, hogy a hazának hasznos polgárai legyenek egykoron. Azonban Oláh Gábor szegény kétkezi munkás ember, aki megfeszített küzdelemmel tudja ezt a nagy családot csak a legszükségesebbel is ellátni. Szükséges, hogy a társadalom segitségére siessen. **(K. Gy.)**

— Csütörtökön öttagú japán küldöttség szállt partra Lisszabonban, ahonnan néhánynapi tartózkodás után tovább utaznak Németországba.

— Uj iparok: Zellenka András cipész és csizmadia, Draskovits Rudolf tüzifa és szén adásvételének közvetitése, M. Nagy Sándor cipő, csizma, szörme és börkereskedés fogyasztók és továbbárusitók részére, vitéz Horváth Gáborné kész börárú kis- és nagykereskedés, vitéz Horváth Gáborné textil, zsák, s ponyva nagy- és kiskereskedés, vitéz Horváth Gáborné füszer- és gyarmatárú nagy- és kiskereskedés, Kopjáti Béla textilárúk kereskedése viszonteladóknak. Sándor Róza tüzifa és szén kiskereskedés, Pósalaky István timármester. Molnár Irén textilárú cikkek fogy. és továbbárús. Kerékgyártó L. fodrász, Szabó András élőállatkereskedés, özv. Török Gáborné fehérnemü készitő, Kovács Sándorné nőiszabó, Molnár Károly textil és rövidárú nagy- és kiskeresk. Kovács István tüzifa és szén kiskereskedés, Kalitzky Ernő müszaki és gazdasági stb. kereskedés, özv. Herceg Gáborné kocsma, Bogdán István cipész, özv. Szolnoki Sándorné szatócs, Szekeres Bálint férfi és egyenruha szabó, Kovács Ágnes ószeres, Fogarasi István cserépkályhakészitő, Kocsi József kocsma. Molnár Lajos cukorka, gyümölcs, mézeskalács stb. kereskedés, Nagy Gyula férfiszabó.

— A román nemzetgazdálkodási minisztérium felszólította mindazokat az iparvállalatokat, amelyek öt munkásnál többet foglalkoztatnak, közöljék, hány idegen és hány román van alkalmazásukban.

— Bartalis tánciskolájában január hó hetedikén tánctanfolyam kezdődik. — Szépen táncolni Bartalistól tanúl.

— Garai tánciskolájában január hó 6-án tánctanfolyam kezdődik. Szombat vasárnap összetánc.

— Pénzes páncélládikót találtak a nagyerdei csolnakázó tónál. A ládikót feltörve találták meg, nem volt semmi benne. Valószínű, hogy bűncselekmény útján került a ládikó ahhoz, aki a tóba dobta. A rendőrség a nyomozást megindította az ügyben, a ládiókóval kapcsolatban bűnügyi feljelentés még nem érkezett a debreceni rendőrséghez.

— Besurranó tolvaj ellopta a Piac ucca 77. számú lakásból Neubauer Elemértől pénztárcáját, melyben egy darab ötpengős, egy tizpengős és aprópénz volt. Ezenkivül nagymennyiségű ruhaneműt, abroszt, női fehérneműeket. Érdekes, hogy a tettes egy régibb címletű, azonban 1943-ig érvényes tizpengőst otthagyott, nyilván abban a hitben, hogy az már nem érvényes.

— Hirtelen meghalt Kiss Antal Szepes 20. számú tanyai lakos. Vizsgálat indult meg a hirtelen halál ügyében és megállapitották, hogy a halált szivbénulás okozta. Bűncselekmény nem történt, az ügyészség a temetési engedélyt megadta.

Színház, Film, Szórakozás

A SZINHÁZ MÜSORA:

Szombaton délután: **Hajnalka huszárja,** filléres helyárakkal.

Szombaton este: **Az erdészlány** A) bérletben.

A SZÍNHÁZI IRODA JELENTÉSE:

Szombaton délután prömier szereposztásban megy a szezonban nagysikert aratott „Hajnalka huszárja", filléres helyárakkal. Este 8 órakor Timár Ila felléptével „Az erdészlány" A) bérletben. A romantikus szerelmü darab prömierjére nagy az érdeklődés.

Vitéz Tolnay Andor válasza Telegdy Szabó Sándor úr nyilt levelére

Mélyen tisztelt Szerkesztő Ur! Nagyon szépen kérem nagybecsü lapjában az alábbi válaszomnak helyt adni kegyeskedjék. Telegdy Szabó Sándor úr azt nehézményezi, hogy a szinházi előadások közti szünetek olyan rövidek, hogy még egy cigarettát sem lehet a szünetek alatt elszivni és máris kezdjük a következő felvonást. Őszintén megvallom, egy kicsit zavarban vagyok e panasszal szemben. Eddig ugyanis minden sajtóm, városaim vezetői, a közönségem legnagyobb része, pergő, sugónélküli előadásaim mellett a legnagyobb érdemnek a rövid szüneteket, — mintegy példa nélkül álló jelenséget emlegetnek. Magam pedig folyton azon fáradoztam, hogy megfelelően képzett müszaki személyzettel ezt az elért eredményt fenn is tudjam tartani. — Mióta szinigazgató vagyok minden törekvésem abban merült ki, hogy közönségemet minden tekintetben, százszázalékosan szolgáljam. Igy tehát kénytelen vagyok a nagy közönséghez szólani. Telegdy Szabó Sándor úr azt kéri tőlem, hogy legalább tizperces szünetet tartsak. Ez két felvonás között húsz perc. A záróra korlátozás miatt féltizenegy órakor be kell fejezni az előadásaimat. Fenti kivánságot csak úgy tudnám teljesiteni, h. azt a húsz percet magából a darabból rabolnám el. Kérdezem, nem akkor szolgálom-e közönségemet, ha minden húzástól mentes teljes darabot adok elő s a változott helyzetre való tekintettel ott röviditem meg a játszási időt, ahol legkevésbé ártok vele.

Sajnos, magam is erős dohányos vagyok és mint ilyen boldogan csatlakozom Telegdy Szabó Sándor úr kivánságához. Megkisérlem a szinház igazgatójával elintézni, hogy valamiképpen nekünk dohányzóknak is igazunk legyen, de ennek két feltétele van, amit itt erről a helyről már most kérek a mélyen tisztelt szinházbajáró közönségtől.

Először: **méltóztassak úgy szinházba jönni, hogy pont 8 órakor elkezdhessük az előadást.**

Másodszor: **a mai naptól kezdve hosszabbitsuk meg a felvonásközti szünetet azzal, hogy a számokat ne ismételjük.**

Jaj, mennyi bajom lesz ezért ambiciózus színészeimmel.

Minden az ügy érdekében, ezt is vállalom.

Hazafias köszöntéssel:
v. Tolnay Andor
igazgató.

— **Tömeges húsmérgezés történt Gyálligeten,** ahol az Erkel utca 41. számú házban Nyerges József földmüves és öttagú családja ma reggel rosszul lettek. Nyerges családjánál húsmérgezési tünetek léptek fel és a mentők Nyerges Józsefet és feleségét, valamint három gyermekét kórházba szállitották.

— **Zágrábban orgyilkosság áldozata lett egy rendőr,** Lovrics Milán. Megállapitották, hogy közvetlen közelről, hátulról lőtték le.

— **Délamerikában forróégövi hőséggel kezdődött a nyár.** A tartós hőség következtében sokan estek áldozatul a hőgutának. A braziliai fővárosban 41 fokot mértek árnyékban.

— **Rövidzárlat következtében megszólaltak a légvédelmi szirénák Budán.** Budapestről jelentik: Buda egyes részein tegnap délelőtt egynegyed 9 óra tájban néhány légvédelmi sziréna megszólalt. Utána lefujtak és megállapitották, hogy rövidzárlat idézte elő a szirénák működését.

Állandóan friss csapolás a
Kassai sörházban
Cigány zene. Polgári árak.
Szekeres György Hunyadi-utca 1.

Negyven kilométert gyalogolt Debrecenig, mert falujában szégyelt öngyilkos lenni

Emeleti korlátra akasztotta fel magát — Tettét észrevették és levágták

A József kir. herceg utca egyik átjáróházában Kiss Ferenc 29 éves tetétleni lakos öngyilkosságot kisérelt meg. Felment az első emeletre és ott a korlátra ráhurkolta nadrágszíjját s úgy akasztotta fel magát. Szerencsére néhány pillanattal később az egyik lakó keresztül ment a folyosón és észrevette az emeletnyi magasságban lógó, felakasztott férfit. Segitségért kiáltott és a házbeliek összefutottak, rendőrt is hivtak s levágták az életunt fiatalembert, aki néhány perccel később magához tért. Előállitották a rendőrségen, ahol elmondotta, hogy nagy nyomora miatt akarta eldobni magától az életet. Falujában szégyelte az emberektől, hogy öngyilkosságot követ el, ezért gyalog bejött Debrecenbe és itt akasztotta fel magát.

A rendőrségen Czakó Zoltán rendőrtanácsos központi ügyeletes és Jánossy Mihály detektív pénzt adtak össze a szegény embernek, aki ígéretet tett, hogy lemond öngyilkossági szándékáról. Az adomány olyan jó hangulatba hozta Kiss Ferencet, hogy hálálkodva ígérte meg jótevőinek, hogy ezután a legnagyobb nyomorúság közepette sem veszti el hitét és vidám kalaplengetéssel távozott a rendőrségről az új esztendő első életuntja.

— **A Kormányzó Urnak szép ajándékot küldött** Kiss Mártonné, egy kolozsvári nyomdász felesége: faragott keretbe foglalt, selyemre hímzett magyar cimert, ezzel a felirással: „Vitéz nagybányai Horthy Miklós, Erdély felszabadító kormányzójának!"

— **Hústalan napokon is lesz hús,** még pedig liba, valamint különböző vadak, őz-, szarvashús. Erről még folynak a tárgyalások, de valószinünek tartják, hogy kedvező lesz a döntés.

— **Ottrubay Melinda és Zsedényi Károly, az Operaház kiváló művészei tegnap este megérkeztek Debrecenbe.** A pályaudvaron a Zenekedvelők Körének vezetősége fogadta és üdvözölte a vendégeket, akik a város díszfogatán hajtattak szállásukra.

— **Baudoin francia államminiszter** benyujtotta lemondását.

— **A sikos járda a fővárosban nagyszámú áldozatot szedett.** A tegnapi nap folyamán 26 egyént részesitettek a budapesti mentők elsősegélyben, az esetek nagyrészében agyrázkódás, azonkivül igen sok karés lábtörés fordult elő.

— **A régi tízpengőst,** az 1929 február 1-i kelettel kiadott 10 pengős bankjegyet bármelyik pénzintézet még hónapokon át beváltja, a Nemzeti Bank pedig még három évig veszi át teljes értékben.

— **Lavina söpörte el az éjféli miséről hazasietö híveket** a horvátországi Split hegység lejtőjén fekvő Dunyica községben. Tizennégy halottból még csak kettőt tudtak kiásni.

— **Meghalt a belgiumi magyar gyermeknyaraltatás vezetője** J. Jansen protonotárius kanonok. Ő volt a vezetője annak a hatalmas gyermeknyaraltató akciónak, amelynek keretében 1922-től 1938-ig 24.000 magyar gyermek nyaralt Belgiumban.

— **Nikotinmentes dohányt** sikerült termelni Németországban, a forchheimi dohánykutató intézetben. A nikotin már magában a növényben más anyaggá változik, anélkül, hogy a dohány aromája megváltoznék.

— **Megszüntek az olasz vasuti kedvezmények január elsejétől.** Többek között nem lesznek ezután társasutazási és egyéb idegenforgalmi célt szolgáló kedvezmények sem.

— **Kéthónapi fogházat kapott** Sárközi Borbála ógyallai cigányasszony, aki mindenéből kifosztott egy falubeli leányt azzal az ígérettel, hogy visszaszerzi vőlegényét. Keresztúton égetett gyertyát a cigányasszony, de a csalhatatlan recept nem használt.

— **A kinai szabadcsapatosok,** akiknek számát mintegy félmillióra becsülik, eddig a vasútvonalak ellen intézett támadásaik eredményeképpen 315 kilométernyi útvonalat és 58 vasuti hidat robbantottak fel.

A románok elvitték Kolozsvárról a világ első kerékpárját

Kolozsvár, jan. 1. Bolyai Farkas, a világhirü magyar tudós Kolozsváron 1809-ben szerkesztett valami masinát, valami kétkerekü, fából tákolt, nyerges és kormányozható faalkotmányt s azon maga is közlekedett. Egyszer leereszkedett vele a fellegvárból — igy beszéli a krónika — s a gép úgy nekilramodott a lejtőn, hogy a jeles professzor az egyik fordulóban nagyot bukfenceze kiröpült a nyeregből. Ugy összezúzta magát, hogy hetekig nyomta az ágyat.

Azt is feljegyzik, hogy Bólyai nagyobb kirándulásokat is tett ezzel a járógépével s óránként kb 20 kilométeres sebességet is elért. Azt mondták, hogy ez a gép ma is látható Kolozsvárt. Mátyás király házában az egyik hivatal gépirónője kedves mosoly kiséretében adja meg a szomorú felvilágositást:

— Mikor a románok kiürítették Kolozsvárt, magukkal vitték a müzeum minden kincsét...

Köztük Bólyai kerékpárját is. A világ első kerékpárját...

— Hát a Bólyai gépét itt bizony hiába keresi. Pedig itt volt. Itt volt az első emeleten, porosan, árnyékban, senki sem törődött vele. Pedig ez a poros öreg faalkotmány azt hirdette volna, ha lett volna, aki a nagyharangra köti a hirt, hogy a kerékpárt nem a német Drais Károly báró találta ki először, hanem a mi Bólyaink... De hát: a magyar mindig olyan erényekre volt lüszke,amik fagarast sem értek s olyan kincseket hajigált el kacagva magától, melyektől egész Európa meggazdagodott.

Igy volt ezzel a Bólyai-géppel is. Ha annakidején akadt volna iró, ujság, s hirverés, ma nem az állana a lexikonokban és szakkönyvekben, hogy a kerékpárt a mannheimi erdőmester fia találta fel 1814-ben, hanem a magyar Bólyai Farkas — évekkel előbb! De nem akadt hirverő... Most még a dokumentum is eltünt.

— **Antonescu és Horia Sima felhivása a vasgárdistákhoz.** Bukarestből jelentik: Az újév alkalmából Antonescu tábornok felhivást intézett a legionáriusokhoz, melyben nyomatékosan figyelmeztette őket, hogy tartsák tiszteletben az emberi törvényeket, tiszteljék más emberek életét és vagyonát. Horia Sima, aki ugyancsak felhivást intézett a legionáriusokhoz, rendre és fegyelemre intette őket.

— **Lábtörést okozott a sikos út.** Némethi Károly 74. éves gazdálkodó, Halap 189. szám alatti lakos, tanyája udvarán a sikos úton megcsúszott és jobb combcsontját eltörte. A mentők a sebészeti klinikára szállitották, ahol a törött lábat gipszbe helyezték.

— **Hathavi börtönre ítélték a leányanyát,** aki a Városi Szinház küszöbére tette kilenchónapos gyermekét. Gaál Anna háztartási alkalmazott tettéért most fellebbezés folytán a budapesti tábla előtt felelt. A tábla helybenhagyta ítéletét.

A Hungária mozgó a közönség szives elnézését kéri

azért, mert a tegnapra hirdetett „Tóparti látomás" c. uj slágerét hibáján kivül nem tudta bemutatni. Kellő időben megtörtént a gondoskodás abban az irányban, hogy a film a mostani korlátozott vonatforgalom mellett is itt legyen, azonban eddig még ki nem deríthető okokból a január elsején az IBUSZ filmszállitásnak átadott filmcsomag pénteken estig Debrecenbe meg nem érkezett. A Hungária igazgatósága abban a biztos tudatban, hogy a film — mint rendesen — meg is fog érkezni, a péntek reggeli lapokban meghirdette a premiert azonban este mégis kénytelen volt a „Gyáva hős" filmet itt tartani, miután minden telefoni, távirati sürgetés hiába való volt. A filmkölcsönző és a mozgó is egyelőre tanácstalanul áll afelett, hogy a kellő időben feladott film hol lehet.

A késő esti órákban a film mégis megérkezett és igy ma a Hungária filmszinház már be fogja tudni mutatni.

Amikor tehát elnézést kér tudatja az érdeklődő közönséggel, hogy ma már abban a helyzetben lesz, hogy a filmet vásznára veheti.

A kályhából kipattant szikrától súlyos égési sebeket szenvedett egy kislány

Súlyos szerencsétlenség történt tegnap este a Hajó utca 2. számú ház egyik lakásában. Orosz Magda 11 éves gyerek közel állt a kályhához és egy kipattanó szikra meggyujtotta ruháját, mely pillanat alatt lángra lobbant. Szerencsére sikerült hamarosan elfojtani a tüzet, ekkorra azonban a kislány hátán már súlyos égési sebeket szenvedett. A mentők a bőrgyógyászati klinikára szállitották, ahol kezelés alá vették.

Időjárás

Az ország nyugati és északi megyéibe benyomult hideg, szárazföldi és a magasban még felettünk uralkodó tengeri eredetü enyhe s páradús levegő küzdelme egyre tart.

Jóslás: **Élénk északkeleti, keleti szél sok helyen eső, havaseső, nyugati és északi megyékben havazás. A hőmérséklet alakulása bizonytalan.**

Veszélyben énekesmadár állományunk

Zúzmara födi az ágakat, festői téli képet nyujtva. Amennyire szép a kép, annyira veszedelmes is a madarakra nézve. A maradak ugyanis a jégkéregtől nem tudnak hozzáférni az ágakon levő bogárpetékhez, ami pedig a főtáplálékuk. Igy megtörténhetik, hogy egyik napról a másikra ezerszámra hullanak el az éhség következtében. — Már tavaly is nagy veszteségeket szenvedett énekesmadár-állományunk a kegyetlen tél következtében, egy újabb hideg, kemény tél végzetes lenne rájuk nézve. Ennek következményei megmutatkoznának jövő évi gyümölcstermésünkön is.

Éppen ezért a Tiszántúli Madárvédelmi Egyesület felkéri a madárvédőket s a nagyközönséget, hogy ezekben a hidegekben különös gondot fordítsanak a madarak etetésére. Például szolgáljon a nagyerdei madárkarácsonyfa. Fagygyut, szalonnadarabkákat, olajosmagvakat, napraforgómagot stb. egyaránt szives örömest eszik ilyenkor a madár. Ezzel a kis áldozattal pedig sok-sok ezernyi dobogószivü kis énekesmadarat menthetünk meg az éhhaláltól.

Számológép
minden számműveletet végez, olcsón eladó. Érdeklődés 29-57 telefonon.

— **Kivágták a nagykörösi református temető fáit a cigányok.** A bíróság az elfogott Rafael Péter, Mihály István és Mihály András cigányokat egyhónapi fogházra ítélte.

— **Házat adományozott a Szabadkai** Magyar Olvasókörnek Návay István szabadkai földbirtokos, a magyar kisebbség kultúrális céljaira.

— Kelet-Kazakesztánban óriási tűzgolyót figyeltek meg, amely hatalmas füstcsóva kíséretében zuhant le egy járhatatlan vidéken. A szovjetorosz tudományos akadémia meteorosztálya expedíciót küldött arra a vidékre, de eddig még nem sikerült megállapítani, hogy a tűzgolyó egyetlen meteor volt-e, vagy apró meteoritekből állott.

SPORT

A DVSC csapata értesülésünk szerint január 8-án tartja első tornatermi edzését és Palotás edző három héttel később már pályaedzést akar tartani az NB-be törő debreceni vasutas játékosgárdájával.

Komoly mérkőzéseket akar játszani a tavaszi szezon megkezdése előtt a DVSC, mert a vezetőség jól emlékszik rá, hogy az ősszel is az ötödik mérkőzésen lendült formába a csapat, addig szánalmasan gyengén játszott a BSzKRT, Szolnok, MVSC és Ganz ellen. Most azt akarja a vezetőség, hogy a négy mérkőzést már szezon előtt lejátsza a csapat s így barátságos mérkőzéseken muljon el a gyengeségi periódus.

Március elején kezdődik az NB II. csapatainak tavaszi bajnoksága az eddigi tervek szerint, két héttel később mint az NB-csapatoké.

A WMFC módot nyujt a Nagybányai SE-nek visszavágásra. Meghívja Csepelre éremmérkőzésre az Erdély Kupából vereség nélkül kiesett nagybányaiakat.

Nem talál csatárt a Gamma. A hátvéd és fedezetsorban már van erősítés, jóképességű csatár azonban nincs a piacon. Szó van viszont arról, hogy Király, a csapat válogatott fedezete, aki a MÁVAG felé gravitált, visszatér a Gammába.

Turay II-t, a Bocskai volt középcsatárát operálják. A kitűnő középcsatár mandulaműtéten esik át.

Közgazdaság

Maximálták a csöves tengeri árát is

A gabonatőzsdén az utóbbi hetekben úgyszólván teljesen szünetelt a forgalom a csövestengeriben, mert mind termelői, mind kereskedői körökben számoltak a csöves tengeri árának maximálásával is. A hivatalos lap közlése szerint az árkormánybiztos január 2-án kelt rendeletével maximálta a csöves tengeri árát is. Az egészséges, érett, időszerűen száraz csövestengeri legmagasabb termelői árát nyolc területi beosztásnak megfelelően állapították meg E megállapítás szerint január hónapban területenként 12.10—13.80 pengő között váltakozik a csövestengeri maximális ára. Ezt a maximális árat csak abban az esetben lehet felszámítani, ha a szemtartalom januárban 75.5 százalék.

—o—

Terménytőzsde. 78 kg-os búza 23.80, rozs 19.80, 65—66 kg-os takarmányárpa 21.40, sörárpa 26.40, zab 22.30, finom búzakorpa 16.40—16.85, különféle termények: nyers, arankás lóhere 220—260 P, fehér lapos ólombárcás lóhere 315—320., muharmag 80—90. fehér lapos csillagfürt 32—33., a többi termények árfolyama változatlan. Burgonyaárak: nyári rózsa 9.70, Gül Baba 9.20, őszi rózsa 8.90, Ella és sárga 7.70, Woltmann 6.90, Krüger 6.40, ipari Woltmann 6.20, ipari Krüger 5.70 pengő mázsánként.

Ferencvárosi sertésvásár. Felhajtás 89 darab, valamennyit eladták. A vásári állományból angol hússertésfelhajtás 43 darab volt. Árak: uradalmi zsírsertés páronként 340 kg-on felül 160 f., angol sonkasertés 152 fillér, félsertés szalonnával elsőrendű 206—210 fillér, másodrendű 202—206 fillér, félsertéshús 218 fillér, 28 kg-os hátszalonna 194—204 fillér, háj 216 fillér, szalámihús 200—214 fillér, belföldi zsír 214 fillér, három darabos hátszalonna 197—207 fillér kilónként. A vásár irányzata élénk volt.

Elelmiszerárak Debrecenben

Marhahús I. rendű nyomtatékkal kg.	1.60	Kövér kacsa	1.40—1.80
Marhahús I. rendű nyomtaték nélkül	1.72	Kövér liba kg	1.70—1.80
Marhahús csont nélkül kilója	2.00	Pulyka kilója	1.50—1.80
Vesepecsenye tiszt.	3.00	Tej literje	0.28—0.32
Vesepecsenye csonttal kilója	1.80	Túró kilója	1.10—1.20
Verescsont kilója	0.60	Vaj kilója	4.60—5.60
Velőscsont kilója	0.80	Egységes kenyér kg	040
Tüdő, szív, kilója	1.20	Tojas darabja	0.18—.21
Máj kilója	1.40	Zöldség csom.	0.8—0.12
Marhahús II. r. kg.	1.40	Zeller darabja	0.04
Sertéskaraj kilója	2.44	Torma kilója	0.50—0.60
Tarja kilója	2.04	Vöröskáposzta	0.8—0.14
Lapocka kilója	2.50	Cékla kilója	0.16
Vékonyoldal kilója	1.80	Karfiol drb	0.8—0. 20
Börös hús, farok kg	1.40	Dióbél kilója	3.80—4.40
Sertésfej kilója	1.00	Burgonya kg	0.8—0.14
Háj kilója	2.24	Nyári rózsa kg.	0.13
Zsírszalonna kilója	2.20	Ella-rózsa kg.	0.12
Zsír kilója	2.32	Fokhagyma	0.80—0.90
Sós-szalonna kilója	2.32	Vöröshagyma	0.36—0.40
Csirke párja	2.50—3.50	Karalábé drb	0.04—0.08
Tyúk párja	4.00—5.00	Káposzta drb.	0.8—0.12
Kacsa párja	4.00—6.00	Kelkáposzta drb.	0.10
Liba párja	7.00—800	Savanyúkáposzta kg	.32
		Alma kilója	0.60—1.60
		Körte kilója	1.40—2.00
		Dió kilója	1.00—1.40

APRÓHIRDETESEK

ALKALMAZAST nyer férfi

Felveszünk ügynököket, akik kisebb biztosítások szerzésével már foglalkoztak. Jelentkezés legalább egy darab személyazonosságot igazoló okmánnyal naponta 9—12 és 3—6 között. Cím a kiadóhivatalban. 861

Egy fiú kifutónak felvételtik. Szalay sütöde, Csapó ucca 73. szám. 940

Kifuto, ügyes, nem iskolaköteles, azonnal felvételtik. Aszmann, Piac 27. 927

Fodrászsegédet, fiatalt, állandó munkára felveszek. Takár, Böszörményi út 99. 920

20 kat. hold prima fekete földbe harmados munkást keresek. Cím: Debrecen, Téglavető, Hargita u. 5. 916

ALKALMAZAST keres férfi

Egy jómunkás fodrászsegéd állandó munkára ajánlkozik. Cím a kiadóban. 913

ALKALMAZAST nyer nő

Hölgyfodrász kisasszonyt, fiatalt vagy idősebbet, állandó munkára felveszek. Nyomtató ucca 2 942

Tisztviselőnőt, jó számolót, felvesz azonnali belépéssel Del-Ka cipőüzlet. 933

Gép- és gyorsírókisasszony, valamint kereskedősegéd, keresztény, adja be ajánlatát Fodor, Szent Anna u. 2. 941

ALKALMAZÁST keres nő

Mosást, vasalást háznál vállalok, ugyanott egy uccai szoba kiadó január 1-re. Deliné, Kápolnási u. 2. sz. 909

HAZTARTASI ALKALMAZOTT

Mindenes szobaleány jó bizonyítvánnyal január 15-ével felvételtik. Cím a kiadóban. 738 vv.

Mindenest, faluból valót, munkaszeretőt felveszek. Cegléd ucca 18. 906

Kevés házimunkáért — azonnal beköltözhető lakást adok. Miklós 36. 938

Mindenes bejárónő jó bizonyítvánnyal felvételtik. Hatvan u. 58. sz. Földszint balra. Jelentkezni 11—14-ig. 918

AJANLAT

Cserépkályhák átépítését hazai szén tüzelésre és minden e szakmába vágó munkát felelősséggel vállal Laczkó cserépkályhavállalat, Hatvan u. 4. Tel.: 27-93. 1928 1. 10

Géphimzést szépen és olcsón vállalok, Hatvan ucca 24. szám, negyedik ajtó, 259 1. 7.

Már 10 pengőért kaphat drapériás függönyt, kisebb ablakra 8 pengőért is, csipkeszövet, maradékot 360 szélesben. — Rozmanninénál Rothermere ucca 36. 1367 1. 4.

Legolcsóbban fest, tisztit, férfi és női ruhákat Weisz, Arany János u. 29. szám. 1210 vv.

Zománcos tűzhelyek — szakszerű javítását, kiégett samottbetétes kályhák samottozását szakszerűen vállalom. Levencsik lakatos, Csapó u. 87. 1506 1. 5.

Gobelinalapok, díszzászlók legolcsóbban csak Szent Anna u. 10. Pethő népművészeti szaküzlet, volt Pikó üzlet. 77 1. 17.

Cipőszükségletét legolcsóbban Ökrös saját készítményű raktárából szerezheti be, Sas u. 1. 806 1. 31.

Használt varrógépek — nagy választékban, varrógéprészek minden géphez. Javítások jót állással. Vétel, csere, kölcsönzés. Csapó u. 101. Műszerész. 881 2. 3

Boldog új évet kíván kedves rendelőinek özv. Czeglédi asztalosné. — Készít hálókat, rekamiét, konyhát és egyéb bútorok lefizetésre is, mindenféle javításokat szakszerűen vállalok. Pesti u. 53 931

ÉLELMISZER ITAL

Técsői fajalma kicsiben és nagyban állandóan kapható olcsón, Széchenyi ucca 22., délután 2—6 óráig, Baloghnénál. 561

KERESLET

Bélyeggyüjteményt, bélyegeket veszek, cserélek. Hunyadi u. 17—19. II. em. Jordánné. 864

IRODA

Kiadó irodának, rendelőnek alkalmas szép kétszobás lakás, január hó 1-től, Miklós ucca 4. sz. alatt. 249 vv.

ÁTADÓ ÜZLET VENDEGLŐ

Átadó hölgyfodrászat úrifodrászattal egy helyiségben. Cím: Püspöki palota első kapu, házmesternél. 932

TÁRS

Kocsmai iparomhoz társat keresek. Jogot megszerzem. Vagy 300 P bármilyen állást elvállalok. Barna ucca 14 sz. 2. ajtó. 907

OKTATÁS

SIMAI MAGDA gyors- és gépíróiskolájában január 1-én új tanfolyam kezdők és haladók részére. Piac u. 73. Telefon: 22—53. Államvizsga. 513

AUTÓ MOTOR KERÉKPÁR

Egy Stájer teherautó Ungváron eladó. Értekezni Kígyó 38. 900

TÜZELŐ ANYAGOK

Száraz bükk tüzifa kapható Kovács Mihály telepén, Szent Anna 36. Telefon: 19—21. 882

Tüzelőt Eötvös u. 18. szám alatt vegyen. 939

BÚTOR

Hálószobák, ebédlők, kombinált szobák, konyhaberendezések Salamon bútorüzletben. Jó minőség, előnyös árak. Részletre is. Hunyadi u. 2. szám alatt. 534 3. 25.

Két darab használt régi írócsztal eladó. Cím a kiadóhivatalban. 588 vv.

Használt fedett garderobe szekrény, plüssgarnitúra, asztal, székek, matracok olcsón eladók. Leveles, Bika bérház I. 3. 919

RÁDIO

Rádiót tökéletesen javít, alakít és modernizál olcsón, gyorsan és felelősséggel Szabó Lajos műszerész, Csapo 86. 805 1. 31.

5 w-os rádió és gramofonerősítő doboz nélkül rendkívüi olcsón eladó, Böszörményi út 71. 935

HANGSZER

Bécsben képesített zongora hangoló olcsón lelkiismeretes munkát végez. Ebenstein Márton, Csokonai ucca 17. szám telefon: 30-89. 589 1. 29.

KIADÓ LAKÁS egy szobás

Egy szoba, konyha, spájz azonnal kiadó. Erzsébet u. 8. sz. 924

Egy szoba, konyhás lakás azonnal kiadó. Erzsébet u. 43. Érdeklődni a vendéglőben. 925

KIADÓ LAKÁS három szobás

Csinos háromszobás, fürdőszobás, udvari lakás azonnal kiadó, Csapó ucca 59. 914

BÚTOROZOTT SZOBA

Központi fűtéses nagy szoba fürdőszobával kiadó. Kossuth u. 39. Keresztépület. Megtekinthető 10—11 és 3—4 óra között. 929

Különbejáratú bútorozott szoba villamos mellett azonnal is kiadó. Cím a kiadóban. 926

Különbejáratú bútorozott szobák azonnal kiadók. Rothermere u. 63. 923

Hölgyeknek vagy tér. fiaknak bútorozott szoba azonnal kiadó. Poroszlay út 35. 922

VEGYES

Szappannak való zsiradékot szappanra becserélek. Pál szappanos, Kölcsei u. 8 1708 1. 25

Cserélek óbort trágyáért vagy százhuszért eladók hordónként. — Csapó 19. 905

INGÓSÁG VÉTEL

Veszek használt bútort, varrógépet, irodaberendezést. Zálogházból kiváltok tárgyakat. Hivásra jövök. Csapó u. 16. 1717 1. 10.

INGÓSÁG ELADÁS

Ha szép otthont akar jöjjön az ingóságközvetítőbe ref. püspöki bérpalota. Tekintse meg raktárainkat! Telefon: 37—99. 1131 vv.

Indiai perzsa unda megbízásból eladó. Piac u. 79. az udvarban. 1579 vv

Modern háló, ebédlő, konyhaberendezés, hármasszekrény, félháló, sezlon, rekamié eladó. Kossuth 49. Keresztépület. 1061 1. 19.

Férfi télikabát, modern háló, sezlon, fekete tölgyfa ebédlő, kerekasztal, székek, eladók. Kossuth ucca 23. zám. 1061 1. 19.

Férfi hosszú télikabátok jó állapotban eladók, OTI bérház, házfelügyelőnél. 921

GAZD. TERMÉNYEK

TAKARMÁNY és cukorrépát keresek megvételre, — helyszinen átveszem. Címet a kiadóba kérem leadni. 120 vv.

GAZD. ESZKÖZÖK

50 mázsás tengerigoré eladó. Szabó Kálmán 8. 914

INGATLANT KERES MEGVÉTELRE

Családi házat, 3—4 szobást, város belterületén azonnali megvételre keresek. Ajánlatokat J. A. Hunyadi u. 17. II. em kérek. Telefon: 22—29.

ELADÓ HÁZ

Rákóczi u. 8. számú nagyjövedelmű bérház üzletekkel eladó. 1386 1. 5.

FÖLDBERLET

21 kat. hold föld haszonbérbe a Nagymacson kiadó. Cím: Debrecen, Téglavető, Hargita u. 5. 915

ELADÓ ALLAT

Kakasok, fiatalok, javított sárga magyar vérfrissítésre, tenyésztésre kaphatók. Hatvan u. 24. 848 vv.

Liba, magyar keresztezett, magnak vagy hízlalni kapható Kossuth ucca 54. 885

Egy 150 kg-os 11 hónapos sertés eladó. Szigligeti u. 9. 24

Hízot sertés eladó. Kétmalom u. 11. 937

Szerkesztésért felelős: PÁLFI JÓZSEF
Kiadásért felelős: IFJ. SZIGETHY GYULA igazgató
Kiadja és nyomja a TISZÁNTULI KÖNYV- és LAPKIADÓ RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Felelős nyomdavezető: SZIGETHY KÁROLY.